

STRATEGIJA TRAJNOSTNEGA RAZVOJA IN TRŽENJA TURISTIČNE DESTINACIJE MARIBOR ZA OBDOBJE 2022–2027

Maribor, november 2021

PROJEKT (NAZIV DOKUMENTA)

Naslov dokumenta: STRATEGIJA TRAJNOSTNEGA RAZVOJA IN TRŽENJA TURISTIČNE DESTINACIJE MARIBOR ZA OBDOBJE 2022–2027

NAROČNIK projekta

Naročnik: Mestna občina Maribor

Odgovorna oseba na strani naročnika: Aleksander Saša Arsenovič

Vodja projekta na strani naročnika: Neva Pipan

IZVAJALEC projekta

Izvajalec: Regionalna razvojna agencija za Podravje - Maribor

Odgovorna oseba na strani izvajalca: Uroš Rozman

Delovna skupina na strani izvajalca: Karmen Razlag, Helena Horvat, Klavdija Gornik

Zunanji sodelavci: Zavod za turizem Maribor, FUTURA DDB, MOVIO d.o.o.

SODELUJOČI deležniki

V procesu priprave strategije je bila izvedena: spletna anketa (povabilo k sodelovanju vsem deležnikom v zasebni, javni in nevladni sferi v Mestni občini Maribor), 5 fokusnih skupin, kjer so sodelovali deležniki s področja kulture, športa, turističnega gospodarstva in izobraževanja ter več kot 70 intervjujev, 5 forumov s strokovnjaki.

Spoštovani!

Maribor je urejeno in gostoljubno mesto, ki ima svojstven značaj. Nedvomno živimo v ambicioznem mestu z veliko razvojnega potenciala. Eden večjih turističnih biserov je vsekakor Pohorje s svojimi naravnimi danostmi, ki ponuja mnogo priložnosti za turistični razvoj. Do sedaj je bil ta osredotočen pretežno na zimske športne aktivnosti, v zadnjih letih sta se v poletnih sezonah razvijali tudi pohodništvo in kolesarjenje. Zavedamo se, da lahko Pohorje obiskovalcem ponudi še veliko več. Želimo si, da bi se območje Pohorja vsakodnevno pojavljalo na svetovnem zemljevidu turističnih destinacij. S Partnerstvom za Pohorje smo storili velik korak v tej smeri.

Z razvojem mesta je tesno povezana tudi reka Drava, ki ponuja številne možnosti za rekreacijo in sprostitvev. S projektom Dravska promenada smo potenciale reke prepoznali celostno in jih dvignili na višjo raven.

Mesto se ponaša z bogato zgodovinsko in kulturno dediščino. Zavedamo se svojega historičnega elementa, zato se prenove celotnega srednjeveškega dela mesta korak za korakom lotevamo z največjo skrbnostjo in z ljubeznijo do detajlov. Preko historičnih prehodov povezujemo urejene trge z romantičnimi ulicami vse do zelene oaze mesta, Mestnega parka, priljubljenega sprehajališča in stičišča prebivalcev in obiskovalcev mesta.

Maribor je nedvomno vsestransko mesto, v katerem svoje želje in okuse lahko zadovoljijo ljubitelji dobre hrane in vina, zabave in festivalskega dogajanja kot tudi iskalci miru in sprostitve. Mesto ima veliko športno srce, zato smo izredno ponosni, da bo v času Olimpijskega festivala evropske mladine 2023 mesto zaživelo v olimpijskem duhu. Gostili bomo okoli 3500 mladih športnikov, ki bodo pri nas tekmovali, krepili vezi ter športno in osebnostno odraščali. Obeta se nam največji športni dogodek v državi, ki bo zajemal kar 13 športnih panog. Gre za velik organizacijski zalogaj, ki pa mu bomo nedvomno kos.

Znamo se povezovati in tvorno sodelovati. Pred vami je plod slednjega, Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022-2027. Jedrnat in ciljno usmerjen dokument, ki dviga kakovost bivanja in dela v Mariboru in regiji na višjo raven. Sledi viziji trajnostnega razvoja, v katero je turizem kot panoga močno vpet. Gre za panogo, ki bogati naša življenje, odpira razvojne in poslovne možnosti s tem tudi ponuja nova delovna mesta.

Zahvaljujem se vsem, ki so pri snovanju strategije sodelovali. Kot župan Mestne občine Maribor si iskreno želim, da bi se v našem skupnem okolju počutili dobro vsi, tako domačini kot obiskovalci in o našem mestu s ponosom širili dobre vesti tudi preko meja. Vabljeni v mesto nešteti priložnosti.

Aleksander Saša Arsenovič
župan Mestne občine Maribor

Spoštovani!

Pred seboj imamo dogovor o poti in načinu razvoja turizma in s turizmom povezanih dejavnosti na širšem območju Mestne občine Maribor, ki ga je ta sklenila in zapisala v sodelovanju s svojimi ključnimi deležniki. A predvsem je to smerokaz za vse nas, ki na najrazličnejše načine izvajamo turizem, kako se s svojo dejavnostjo, aktivnostmi, predlogi in idejami priključimo uresničevanju ambicioznih ciljev našega mesta ter svoje dosežke povežemo v uspešno zgodbo Maribora in Slovenije.

Maribor je mesto vrhunske kulturne dediščine, edinstvenih naravnih danosti, nepogrešljivega štajerskega gostoljubja ter izjemne življenjske energije – vse to so trdni gradniki, na katerih razvijamo podobo in ponudbo mesta z odsevom sodobnih globalnih turističnih paradigem in trendov, kot so trajnostni in odgovorni turizem, butičnost in avtentičnost, digitalizacija, celoletni turizem ter drugi.

V zadnjem času je v ospredje stopila tudi potreba po varnosti, saj današnje spremembe v naši družbi nimajo le razvojnega značaja, ampak kritično vplivajo na vse vidike človekovega obstoja. Kljub novim okoliščinam z združenimi močmi, strokovnim znanjem, inovativnimi pristopi in trdnim zaupanjem v okrevanje turistične dejavnosti načrtujemo predvsem kakovosten razvoj našega mesta in njegove širše okolice – tako za turiste kot tudi za njegove meščane.

Pri oblikovanju pričujočega dokumenta smo svoje znanje in izkušnje prispevali številni akterji mariborskega turizma – sedaj pa je čas, da prelevimo črke v dejanja in dosežemo cilje, ki smo si jih zadali!

Jure Struc
direktor Zavoda za turizem Maribor

Kazalo vsebine

1	UVOD.....	7
1.1	Strategiji na pot.....	7
1.2	Namen strategije.....	7
1.3	Metodologija.....	7
1.4	Veljavnost dokumenta.....	8
2	ANALIZA.....	9
2.1	Najnovejši turistični trendi.....	9
2.2	Turistična destinacija Maribor.....	10
2.3	Blagovne znamke in certifikati na območju turistične destinacije Maribor.....	12
2.4	Turistična ponudba.....	14
2.5	Analiza in opredelitev vrst turizma.....	20
2.6	Turistično povpraševanje.....	22
2.7	SWOT analiza mariborskega turizma.....	25
3	STRATEŠKE USMERITVE IN VIZIJA.....	31
3.1	Vizija mesta Maribor.....	31
3.2	Pozicioniranje Maribora skozi vizijo mesta.....	32
3.3	Vizija razvoja turizma turistične destinacije Maribor in pozicioniranje.....	33
4	KVALITATIVNI IN KVANTITATIVNI CILJI.....	36
5	KAKO BOMO DOSEGLJI CILJE.....	38
5.1	Opredelitev razvoja turizma.....	38
5.1.1	Dogodki, prireditve in festivali.....	39
5.1.2	Poslovni turizem (MICE).....	40
5.1.3	Kulturni turizem.....	40
5.1.4	Enogastronomski turizem.....	41
5.1.5	Športni turizem.....	41
5.1.6	Outdoor turizem – aktivnosti v naravi.....	42
5.1.7	Krožna potovanja in tranzit.....	42
5.1.8	Razvoj turizma na podeželju.....	42
5.1.9	Posebni interesi in nišni turizem.....	42
5.2	Trženje in promocija.....	44
5.2.1	Ciljne skupine gostov – segmentiranje.....	44
5.2.2	Ciljni trgi.....	45
5.2.3	Znamčenje.....	45
5.2.4	Trženjsko komuniciranje.....	46
6	PRIORITETE OZ. STRATEŠKA PODROČJA RAZVOJA.....	47
6.1	Naložbeni načrt.....	57
6.2	Proračun in financiranje.....	59
7	PRILOGE.....	60

Kazalo fotografij

Slika 1: Pozicioniranje Maribora	10
Slika 2: Logotip destinacijske znamke Maribor	12
Slika 3: Vizija mesta Maribor	32
Slika 4: Pregled dogodkov, prireditev in festivalov 2022	39
Slika 5: Prioritete oz. strateška področja razvoja	47
Slika 6: Upravljanje destinacije Maribor.....	49

Kazalo grafov

Graf 1: Število nočitev in število prihodov v Mestni občini Maribor (2008 - 2021)	22
Graf 2: Narodna struktura prihodov gostov (2019)	23
Graf 3: Narodna struktura prihodov gostov (2020)	24
Graf 4: Narodna struktura prihodov gostov (2021)	24

Kazalo tabel

Tabela 1: Struktura nastanitvenih obratov v MOM	14
---	----

1 UVOD

1.1 Strategiji na pot

Strategija razvoja in trženja turistične ponudbe se nanaša na zaokroženo **turistično območje turistične destinacije Maribor (območje Mestne občine Maribor)**, iz vidika komplementarnih turističnih produktov pa tudi na druga območja Podravske regije s poudarkom na tistih, ki mejijo na Mestno občino Maribor.

Strateški dokument smo začeli snovati v juniju 2021 in ga uspešno zaključili novembra 2021. Nastal je v sodelovanju s sodelavci in sodelavkami iz Mestne občine Maribor, Regionalne razvojne agencije za Podravje - Maribor, Zavoda za turizem Maribor ter zunanji sodelavci iz podjetij FUTURA DDB in MOVIO d.o.o.. K sodelovanju smo povabili tudi vse ključne deležnike v destinaciji s področja kulture, športa, turističnega gospodarstva in izobraževanja.

1.2 Namen strategije

Namen Strategije trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022–2027 je oblikovati jedrnat in ciljno usmerjen dokument, ki bo predstavljal strateške usmeritve z ukrepi za trajnostni razvoj turizma in razvoj blagovne znamke turistične destinacije Maribor.

1.3 Metodologija

Osnovna metodologija za pripravo strateškega dokumenta z akcijskim načrtom je kombinacija namiznega, kvantitativnega in kvalitativnega raziskovanja. Metodo namiznega raziskovanja, sistematičnega zbiranja in analiziranja podatkov iz sekundarnih virov smo uporabili v prvem delu, kjer smo opredelili trende v turizmu, analizirali turistično ponudbo, turistično povpraševanje, turistične produkte ter trženje in komuniciranje v destinaciji Maribor.

V sklopu kvantitativnega raziskovanja smo izvedli spletno anketo in k sodelovanju povabili vse deležnike v javni, zasebni in nevladni sferi iz območja Mestne občine Maribor. Pridobili smo 474 odzivov. Rezultate smo analizirali s pomočjo opisne statistične analize – deskriptivna statistika.

Vizija mesta Maribor je nastala v sodelovanju z agencijo Futura, s pomočjo metode Delfi, ki se uvršča v kategorijo kvalitativnega raziskovanja. Govorimo o statistični analizi mnenj strokovnjakov določenega področja, ki so odgovarjali na zastavljen problem. Izvedli smo 5 forumov. Sodelovalo je 14 strokovnjakov s področja urbanizma, tehnologije, znanosti, športa, gospodarstva, turizma, kulture, mobilnosti, sociologije, narave in brandinga.

Oblikovanje strateških usmeritev, razvojno-trženjskega modela in akcijskega načrta pa je z namenom čim bolj aktivne vključitve vseh deležnikov v sam proces oblikovanja in priprave strateškega dokumenta temeljilo na fokusnih skupinah (5 srečanj, 80 strokovnjakov) in poglobljenih intervjujih (več kot 70). V to aktivnost so bili vključeni deležniki s področja kulture in umetnosti, izobraževanja, športa, turističnega gospodarstva ter medijev.

1.4 Veljavnost dokumenta

Strategija trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor za obdobje 2022–2027 je dne XX. XX. 2022 na svoji XX. seji sprejel Občinski svet MO Maribor. Dokument ima veljavnost do morebitne novelacije strategije ali sprejetja nove strategije.

2 ANALIZA

2.1 Najnovejši turistični trendi

Živimo v času, v katerem so stalnica številne spremembe, ki zahtevajo veliko mero prilagodljivosti tako v vsakdanjem življenju, kot tudi v poslovnem svetu. Kot recept za zmago se izpostavlja agilnost oz. hitro in učinkovito odzivanje ter prilagajanje.

V turizmu se nove zgodbe gradijo na elementih naravne in kulturne dediščine, lokalnih okusih, odličnih vinih, raznolikosti slovenskih pitnih voda, čebelarstvu ter trajnostno usmerjeni kulinariki. Del zgodb so zveneča imena kuharskih šefov in najuglednejših restavracij ter razni kulinarčni dogodki. Ključni še naprej ostajajo pustolovščine, raziskovanja, naravna in kulturna dediščina ter gastronomija. **Nov tip gosta** želi biti vključen in soustvarjati svoja doživetja. Govorimo o **alternativnem turizmu**, kjer se poleg vključenosti obiskovalca poudarja še vpetost v lokalno okolje, avtentičnost, možnost učenja in inovativnost.

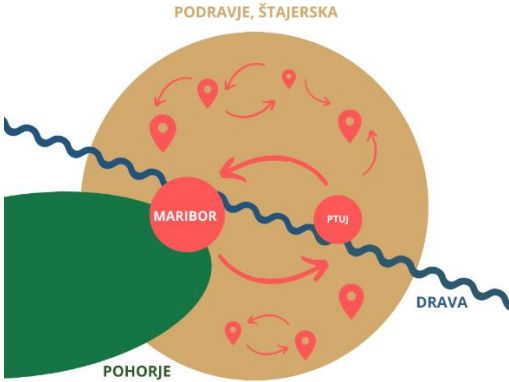
Slovenija je prepoznana, kot zelena, zdrava in aktivna destinacija. Sedaj je čas, da se poudari tudi naš lokalni karakter, da pride do izraza naša avtentičnost, naša kultura v najširšem pomenu te besede. Vrednote destinacij bodo usmerjene v trajnost, butičnost in iskanje avtentičnosti. Ključen je dvig kakovosti in dodane vrednosti. Slednjo ustvarjata tradicija in identiteta naroda.

Trajnostni turizem je temeljna usmeritev slovenskega turizma. Načela trajnosti se nanašajo na okoljske, gospodarske in socialno-kulturne vidike razvoja turizma. Za zagotovitev dolgoročnega trajnostnega razvoja si prizadevamo vzpostaviti ustrezno ravnotežje med vplivi turizma na okolje, zaposlenimi v turizmu, lokalnimi skupnostmi in turističnimi ponudniki.

Vseobsegajoči trend je **krepitev digitalnih tehnologij v turizmu**. Hitrost in obseg inoviranja se povečuje, tehnologija pa je naredila turizem bolj dostopen. Z različnimi digitalnimi platformami nam je omogočeno na enem mestu izvedeti vse o določeni destinaciji, hkrati pa tudi slediti obiskovalcem in njihovim navadam, s čimer lahko njihove izkušnje še dodatno individualiziramo. Digitalizacija in avtomatizacija bosta nadomestila določene birokratske postopke ter optimizirali načrtovanje in izvedbo potovanj. **Zdaj je čas. Čas za transformacijo.**

2.2 Turistična destinacija Maribor

POZICIONIRANJE	<p>Maribor – mesto najstarejše trte na svetu, univerzitetno mesto, Evropska prestolnice kulture 2012, Evropska prestolnica mladih 2013, Evropsko mesto športa 2018, drugo največje mesto Slovenije in prestolnica Štajerske, leži v objemu zelenega Pohorja na eni strani in vinorodnih gričev Slovenskih goric na drugi strani. Reka Drava je močno povezana z razvojem Maribora in življenjem v njem. Maribor je spojen s čudovitim zaledjem najvzhodnejšega koščka Alp in razgibanih goric ter z reko povezan z ravnico Dravskega polja.</p> <p style="text-align: center;">Slika 1: Pozicioniranje Maribora</p> <p style="text-align: center;"><i>Vir: Lastni vir</i></p> <p>Maribor je ena izmed 35 vodilnih destinacij, ki so v skladu s <i>Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021</i> opredeljene kot ključni subjekti slovenskega turizma na destinacijski ravni. Območje Slovenije se po <i>Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma</i> (MGRT, 2017) deli na 4 makroregije in destinacija Maribor se uvršča v <i>Alpsko Slovenijo in Termalno Panonsko Slovenijo</i>. Mestna občina Maribor je uvrščena v podravsko statistično regijo, ki povezuje 41 občin Podravja. Ključno je povezovanje Maribora v kontekstu širše regije (Pohorje - Partnerstvo za Pohorje, Štajerska, Drava - Partnerstvo za Dravsko kolesarsko pot), kar grafično prikazuje Slika 1.</p> <p>Okolje je prepoznalo potrebo po večjem in učinkovitejšem povezovanju Podravja, ki nas bo zarisalo na domač in svetoven turistični zemljevid. Zaživela je pobuda po vzpostavitvi Destinacije Štajerske.</p>
STRATEŠKA LEGA	<p>Maribor leži na presečišču dveh naravnih poti: prva je reka Drava, ki deli mesto na severni in južni del. Druga, poldnevniška smer je prehodna pot čez Dravo iz Graške kotline proti Celjski kotlini. Mesto Maribor ima ugodno lego na križišču pomembnih evropskih poti iz zahodne v vzhodno in južno Evropo in se nahaja le 11 km od avstrijske meje. Občina je prometno dobro dostopna (skozi občino potekajo avtocesta A1, A4 in A5). Medkrajevni javni prevoz omogočata podjetji Arriva in Nomago. Lokalni javni prevoz zagotavlja podjetje Marprom, ki je hkrati upravitelj žičniških naprav na Mariborskem in Ruškem Pohorju. Skozi občino pelje železnica z glavno železniško postajo v Mariboru.</p> <p>Letališče Maribor lahko postane močan generator razvoja, saj predstavlja vrata v svet. Lega letališča Maribor je idealna za vse regije SV Slovenije: Pomurje, Podravje, Koroško in Savinjsko regijo, delno tudi za JZ Slovenijo, Zasavje in Posavje. Možnost razvoja letališča je možna tako v smeri turizma (privabljanje turistov in oblikovanje konkurenčnih turističnih</p>

	<p>produktov destinacij) kot tudi v smislu logistike. Velik potencial je tudi v pospeševanju letalskega turizma lastnikov športnih in poslovnih letal iz zahodne Evrope. Namen razvoja letališča je: Ohranitev delovanja letališča in njegov nadaljnji infrastrukturni razvoj, zagon letališča Maribor s ciljem povečevanja turističnega obiska in vzpostavitve multimodalnega logističnega centra Smart Hub Maribor v okolici letališča.</p>																
KAJ VKLJUČUJE?	<p>Mestno občino Maribor sestavlja 11 mestnih četrti in 6 krajevnih skupnosti: Mestna četrť Koroška vrata, Mestna četrť Center, Mestna četrť Ivan Cankar, Mestna četrť Studenci, Mestna četrť Magdalena, Mestna četrť Tabor, Mestna četrť Nova vas, Mestna četrť Tezno, Mestna četrť Pobrežje, Mestna četrť Brezje-Dogoše-Zrkovci, Mest četrť Radvanje (leži na območju Pohorja), Krajevna skupnost Bresternica-Gaj, Krajevna skupnost Kamnica, Krajevna skupnost Malečnik-Ruperče, Krajevna skupnost Razvanje (leži na območju Pohorja), Krajevna skupnost Limbuš (leži na območju Pohorja) in Krajevna skupnost Pekre (leži na območju Pohorja).</p>																
	<table border="1"> <tr> <td>Površina MOM:</td> <td>147,47 km²</td> </tr> <tr> <td>Območje kulturne dediščine:</td> <td>9,81 km²</td> </tr> <tr> <td>Število točkovnih kulturnih spomenikov:</td> <td>332</td> </tr> <tr> <td>Zavarovana naravna območja:</td> <td>13,44 km²</td> </tr> <tr> <td>Parkovna območja:</td> <td>29,72 ha</td> </tr> <tr> <td>Zelene površine:</td> <td>748,97 ha</td> </tr> <tr> <td>Mestni gozdovi:</td> <td>5.357,66 ha</td> </tr> <tr> <td>Kmetijske površine:</td> <td>5.770,09 ha</td> </tr> </table>	Površina MOM:	147,47 km ²	Območje kulturne dediščine:	9,81 km ²	Število točkovnih kulturnih spomenikov:	332	Zavarovana naravna območja:	13,44 km ²	Parkovna območja:	29,72 ha	Zelene površine:	748,97 ha	Mestni gozdovi:	5.357,66 ha	Kmetijske površine:	5.770,09 ha
	Površina MOM:	147,47 km ²															
	Območje kulturne dediščine:	9,81 km ²															
	Število točkovnih kulturnih spomenikov:	332															
	Zavarovana naravna območja:	13,44 km ²															
	Parkovna območja:	29,72 ha															
	Zelene površine:	748,97 ha															
	Mestni gozdovi:	5.357,66 ha															
	Kmetijske površine:	5.770,09 ha															
Št. prebivalcev:	113.778 (1. 1. 2021)																
Prirast na 1000 prebivalcev:	5.7 (2019)																
Št. otrok v vrtcih:	4.329 (2020)																
Učenci v OŠ:	9.178 (šolsko leto 2020/2021)																
Dijaki v SŠ:	3.147 (šolsko leto 2020/2021)																
Študenti/diplomanti na 1000 prebivalcev:	29/6 (šolsko leto 2020/2021)																
Zaposleni/Samozaposleni:	57.227/3.838 (2020)																
Povprečna mesečna bruto plača na os. glede na povprečje v SI:	Slovenija: 1.856,20 EUR(2020) / indeks: 100 (2020) Mestna občina Maribor: 1.790,35 EUR (2020) / indeks: 96,5 (2020)																
Št. stanovanj na 1000 preb.:	471 (2018)																

Vir: SURS, GIS MOM, MOM

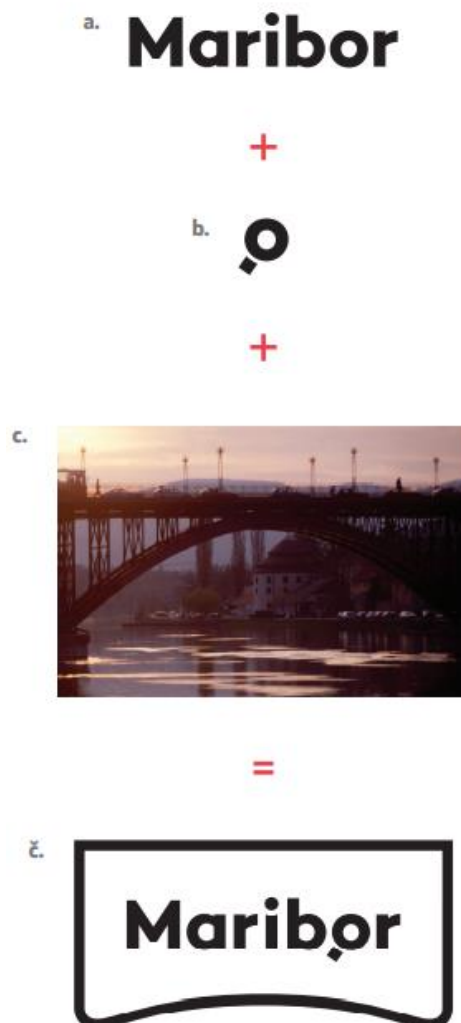
2.3 Blagovne znamke in certifikati na območju turistične destinacije Maribor

1) Blagovna znamka turistične destinacije Maribor

Maribor je destinacija doživetij, kjer obiskovalci ustvarjajo čudovite spomine na slikovitih gričih, uživajo ob vrhunski hrani in vinu, plešejo v ritmu eksotične glasbe ter hkrati spoznavajo množicam skrite bisere Slovenije. Stari most, eden od simbolov mesta Maribor, povezuje staro urbano središče s čudovito naravo, razprostrto čez griče in hribe in je simbol destinacijske znamke Maribor.

Logotip je grajen s treh osnovnih enot – enostavne, a močne tipografije, simbola in okvirja. V zapisu »Maribor« je na minuskulo »o« dodan diagonalni podaljšek v spodnjem črkovnem pasu. Skupaj ustvarjata podobo *povečevalnega stekla, ki je simbol raziskovanja*. Celoten napis obdaja okvir, ki je v obliki *starega mestnega mostu*. Slednji povezuje *levo in desno stran reke Drave*, hkrati pa zrcali razdvojenost, raznolikost a povezanost mesta (Zavod za turizem Maribor-Pohorje, 2018).

Slika 2: Logotip destinacijske znamke Maribor

2) Kolektivna blagovna znamka (KBZ) destinacije Maribor – Naše najboljše

Vzpostavljen sistem kolektivne blagovne znamke Naše najboljše sledi *modelu Izvorno slovensko*. BZ Naše najboljše pokriva območje 22 občin: Maribor z Dravsko dolino in Dravskim poljem, Pohorje in Kozjak ter Slovenske gorice.

3) Blagovna znamka Hiša Stare trte & Stara trta

4) Blagovna znamka Pohorje

5) Blagovna znamka Drava Bike

6) Ostale blagovne znamke

Na državnem nivoju: Kongresni urad, Zero waste, Slovenia Green, Slovenia Outdoor.
Lokalne blagovne znamke: NK Maribor, Festival Lent in drugi.

2.4 Turistična ponudba

Turistično ponudbo destinacije Maribor tvorita bogata naravna in kulturna dediščina. **V sklopu naravne dediščine izpostavljammo Staro trto, Pohorje in Dravo.** Stara trta je najbolj prepoznavna naravna znamenitost Maribora in predvsem pomembna naravna dediščina. Kulturna dediščina ima v turistični ponudbi pomembno vlogo; **kulturni turizem** je ena izmed panog prihodnosti tako v Sloveniji kot v svetu. Pomemben del pri razvoju turistične ponudbe imata tudi gastronomija in outdoor.

NASTANITVENE KAPACITETE

Na dan, 3. 2. 2022 je bilo v Registru nastanitvenih obratov, v Mestni občini Maribor registriranih: 186 aktivnih, 76 neaktivnih in 27 izbrisanih nastanitvenih obratov. Na isti dan je bilo registriranih 5.908 ležišč.

Iz tabele je razvidno, da **44 % vseh nastanitvenih obratov predstavljajo apartmaji** sledijo sobe, počitniška stanovanja ali počitniške hiše (18%), hoteli (10 %), drugi nastanitveni objekti (6%), prenočišča (6%), turistične kmetije z nastanitvijo (6%),časne nastanitvene zmogljivosti (3%), gostišča (4%), mladinska prenočišča (hostel, youth hostel) (2%), kamp (1%), motel (1%), penzion (1%), planinski domovi in kočje (1%), druge oblike bivanja na prostem (glamping itd.) (1%).

Iz tabele je razvidno, da se največji delež stalnih ležišč nahaja v hotelih (29%) in drugih nastanitvenih objektih (29%). Sledijo prenočišča (10%), sobe, počitniška stanovanja ali počitniške hiše (10%), apartmaji (10%), kamp (4%),časne nastanitvene zmogljivosti (3%), gostišča (3%), mladinska prenočišča (hostel, youth hostel) (2%), ...

Tabela 1: Struktura nastanitvenih obratov v MOM

Kategorija	Št. objektov	Št. stalnih ležišč
APARTMA	82 (44%)	576 (10%)
Apartma*	3	8
Apartma**	7	74
Apartma***	66	395
Apartma****	6	99
DRUGE OBLIKE BIVANJA NA PROSTEM (GLAMPING ITD.)	2 (1%)	56 (1%)
Druge oblike bivanja na prostem (glamping itd.)	2	56
DRUGI NASTANITVENI OBJEKTI	12 (6%)	1723 (29%)
Drugi nastanitveni objekti	12	1723
GOSTIŠČE	7 (4%)	165 (3%)
Gostišče ***	4	109
Gostišče**	3	56
HOTEL	18 (10%)	1701 (29%)
Hotel**	1	102
Hotel***	11	641
Hotel****	6	958
KAMP	2 (1%)	230 (4%)
Kamp*	1	30
Kamp***	1	200
MLADINSKA PRENOČIŠČA (HOSTEL, YOUTH HOSTEL)	3 (2%)	127 (2%)

Mladinska prenočišča (hostel, youth hostel)	3	127
MOTEL	2 (1%)	72 (1%)
Motel	2	72
PENZION	2 (1%)	50 (1%)
Penzion**	1	10
Penzion***	1	40
PLANINSKI DOMOVI IN KOČE	1 (1%)	11 (0%)
Planinski domovi in koč	1	11
PRENOČIŠČA	12 (6%)	610 (10%)
Prenočišča	12	610
SOBA, POČITNIŠKO STANOVANJE ALI POČITNIŠKE HIŠA	33 (18%)	343 (6%)
Soba, počitniško stanovanje ali počitniške hiša	3	26
Soba, počitniško stanovanje ali počitniške hiša*	2	13
Soba, počitniško stanovanje ali počitniške hiša**	7	49
Soba, počitniško stanovanje ali počitniške hiša***	18	211
Soba, počitniško stanovanje ali počitniške hiša****	3	44
TURISTIČNA KMETIJA Z NASTANITVIJO	5 (3%)	48 (1%)
Turistična kmetija z nastanitvijo*	2	25
Turistična kmetija z nastanitvijo**	1	5
Turistična kmetija z nastanitvijo***	2	18
ZAČASNE NASTANITVENE ZMOGLJIVOSTI	5 (3%)	196 (3%)
Začasne nastanitvene zmogljivosti	5	196
SKUPAJ	186 (100%)	5908 (100%)

Vir: Register nastanitvenih obratov

Hostel Pekarna, s katerim upravlja javni zavod Mladinski kulturni center Maribor, je leta 2021 pridobila znak kolesarjem in pohodnikom prijazen nastanitveni objekt in je trenutno edini specializirani nastanitveni obrat v Mestni občini Maribor.

Dva od treh hostlov v Mestni občini Maribor sta del Popotniškega združenja Slovenije (PZS) katerega poslanstvo je spodbujanje mobilnosti mladih, mladinskega popotništva in prostovoljstva ter vzpostavitev kakovostne mreže mladinskih prenočišč s ciljem izboljšanja medkulturnega sodelovanja in dialoga ter krepitve vrednote miru. PZS ima sedež v Mariboru, kjer je glavna pisarna, več kot 30 hostlov pa je razporejenih po celotni Sloveniji. Krovna organizacija, Hostelling International, ki ima več kot 3,7 milijonov članov, povezuje več kot 4000 hostlov v 80 državah po vsem svetu.

Število nastanitvenih obratov v destinaciji je le deloma merodajen kazalnik razvoja turistične ponudbe. **Izjemno pomembna je kakovost storitev ter zadovoljstvo gostov, za merjenje katerega pa nimamo vzpostavljenih kazalnikov oz. se zadovoljstva sistemsko ne meri oz. ga ne spremljamo.** Večina nastanitvenih obratov je prisotnih na rezervacijskem portalu Booking.com, kot tudi na spletni strani TripAdvisor. Na spletni strani Booking.com sta najbolj ocenjena hotel City Map*** in Glamping resort Chateau Ramšak z oceno 9,5/10. Povprečna ocena mariborskih nastanitvenih obratov prisotnih na Bookingu znaša 8,7/10. Na spletni strani

	<p>TripAdvisor so z najvišjo oceno 5,0 ocenjeni hotel City Map***, Camping center Kekec, Chocolate village by the river – glamping in Glamping resort Chateau Ramšak. Povprečna ocena znaša 4,2/5.</p> <p>Hostel Pekarna je v letu 2021 na podlagi natečaja »Moja Slovenija – lepa in gostoljubna« prejel prvo nagrado po izboru komisije za najlepše in najgostoljubnejše mladinsko prenočišče v državi ter drugo mesto na spletnem glasovanju.</p> <p>Destinacija Maribor je vključena v razvojno Zeleno shemo slovenskega turizma. Je prejemnica bronastega znaka Slovenia Green Destination. Zelena shema slovenskega turizma je nacionalni program in certifikacijska shema, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja in skozi znamko Slovenia Green to zeleno delovanje tudi promovira. V destinaciji Maribor se nahaja več nastanitvenih objektov, ki so prejemniki znaka Slovenia Green Accommodation. V destinaciji sta prisotna dva okoljska certifikata: EU ECOLABEL (Hotel Maribor) in Zeleni ključ (Hotel Bau, Chocolate Village by River, Hotel City Map Maribor, Hotel Tabor, Chateau Ramšak glamping). Hiša Stare trte je prejemnica znaka Slovenia Green Attraction.</p>
--	---

GASTRONOMIJA	<p>Maribor je že prepoznan zaradi gastronomije (Stara trta, mednarodne nagrade vrhunskih vin, vrhunska kulinarika - mednarodno prepoznavni kulinarčni vodnik Michelin). V občini se nahaja nekaj priznanih restavracij (Mak, Sedem, Rožmarin), gostiln (Gostilna Pri treh ribnikih, Gostilna Pri lipi, Gostilna Pri Lešniku), vinarjev (Protner, Valentan) in vinotek (Hiša Stare trte, Vinoteka Stolp, Le vino). V Vodolah se nahaja vinska fontana. Tik pred odprtjem je Muzej najstarejše trte. Ruralno zaledje Maribora zagotavlja lokalno pridelana in predelana živila, kar lahko tvori zelo kratko dobavno verigo in se ponudi tako rekoč iz vil na vilice. Na področju gastronomije se je v letu 2020 vzpostavila KBZ Naše najboljše s CGP znamčenjem ponudbe rokodelskih izdelkov, pridelkov in živilskih izdelkov ter jedi in pijač postreženih na gostinski način. Deloma je že opravljeno certificiranje druge faze, to so vodena butična gastronomska doživetja, načrtuje se še ocenjevanje nastanitvenih kapacitet ter iz tretje faze ocenjevanje Hiše vin.</p> <p>Dosežki na področju gastronomije: Decanter Wordl Wine Awards, MICHELIN Slovenija, Gault&Millau Slovenija, La Liste, Gostilna Slovenija.</p>
---------------------	--

POSLOVNA SREČANJA IN DOGODKI	<ul style="list-style-type: none">• Od leta 2009 je Zavod za turizem Maribor nosilec naziva Lokalni kongresni urad (CVB) pri Kongresnem uradu Slovenije. <p>Kongresne kapacitete:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hotel City Maribor (1 večnamenska dvorana CITY – 400 oseb, 2 konferenčni dvorani – skupaj 100 oseb)• Hotel Maribor (1 konferenčna soba, 80 oseb)
-------------------------------------	--

- Hotel Piramida (1 konferenčna dvorana, amfiteater – 94 oseb, 1 art galerija – 130 oseb, 1 sejna soba – 30 oseb, 1 konferenčna dvorana – 70 oseb)
- Kongresni center Habakuk**** (Število konferenčnih sob: 6, maksimalna kapaciteta: 870 oseb)
- Hotel Draž (1 konferenčna dvorana – 180 oseb, 1 večnamenska dvorana – 800 oseb)

Seminarske sobe in ostale kapacitete za izvedbo srečanj:

- Hotel Arena (Število konferenčnih sob: 2/5 – 100 oseb)
- Hotel Bau (1 konferenčna soba – 50 oseb)
- Cineplexx Maribor (Število dvoran: 8, Maksimalna kapaciteta: 1795 oseb)
- Maribox (Število dvoran: 10, Maksimalna kapaciteta: 1955 oseb)
- Mladinski kulturni center Maribor (Število seminarских sob: 2, Maksimalna kapaciteta: 30 oseb/na seminarsko sobo)

TURISTIČNE ZNAMENITOSTI	ZNAMENITOSTI NA PODROČJU NARAVE	ZNAMENITOSTI NA PODROČJU KULTURE
	<ul style="list-style-type: none"> • Drava, • Krajinski park Drava, • Krajinski park Mariborsko jezero, • Limbuško nabrežje, • Mestni park Maribor, • Naravni rezervat Meljski hrib • Naravni spomenik (Stražunski gozd, Mariborski otok), • Pohorje, • Ribnik Razvanje, • Stara trta, • Trije ribniki, • Vinorodni griči (Mestni vrh, Pekrska gorca, Piramida, Kalvarija, Gorca, Urban), • Stražunski gozd, • Studenški gozd, • in druge znamenitosti na področju narave. 	<p>Razstave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akvarij-terarij Maribor, • Arheološko najdišče Poštela, • Čebelarski center Maribor, • Hiša Stare trte, • Manjše galerije: Društvo likovnih umetnikov Maribor, Hest, Media Nox, Premzl, Fotogalerija Stolp, • Umetnostna galerija Maribor. <p>Muzeji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fotografski muzej Maribor, • Muzej najstarejše trte, • Muzej narodne osvoboditve Maribor, • Pokrajinski muzej Maribor, • Sinagoga Maribor, • Vojaški muzej Slovenske vojske. <p>Cerkve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cerkev sv. Bolfenka, • Cerkev Sv. Mihaela, • Frančiškanska cerkev, • Stolna cerkev Maribor z zvonikom. <p>Industrijska dediščina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cona Tezno,

	<ul style="list-style-type: none">• Industrijska cona Melje,• Podzemni rovi – Cona Tezno. <p>Mestne znamenitosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kulturna četrt Židovska,• Stolpi: Čeligijev, Sodni, Vodni, Židovski,• Lent,• Mariborski grad,• Minoritski samostan,• Trafika – Muzej za enega,• Pokopališče Pobrežje,• Rimska naselbina – villae rusticae,• Spomenik NOB,• Stadion Ljudski vrt,• Staro mestno jedro,• Vetrinjski dvor,• Vinagova klet. <p>Okoliške znamenitosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mariborska vinska cesta,• Piramida,• Posestvo Meranovo. <p>Dogodki:</p> <ul style="list-style-type: none">• Slovensko narodno gledališče Maribor,• Lutkovno gledališče Maribor,• Minoriti,• Narodni dom Maribor,• Mladinski kulturni center Maribor. <p>In druge znamenitosti na področju kulturne dediščine.</p>
--	--

DOGODKI, PRIREDITVE IN FESTIVALI	<ul style="list-style-type: none">• V Mestni občini Maribor se odvija 22 večjih prireditev.• Najbolj odmevna je ženska smučarska tekma za svetovni pokal »Zlata lisica«. Na Pohorju se odvija tudi tekma za svetovni pokal v gorskem kolesarstvu.• Zelo odmevne in obiskane prireditve so Festival Lent, Festival Borštnikovo srečanje, Operna noč v Mestnem parku, Martinovanje in drugi.
---	---

**DIGITALIZACIJA
TURISTIČNE PONUDBE**

- **VIRTUALNO DOŽIVETJE ZGODBE NAJSTAREJŠE TRTE SVETA** (Virtualno doživetje v Hiši Stare trte predstavlja zgodbo Guinnessove rekorderke Stare trte skozi njenih 450 let, v njem pa lahko obiskovalec spoznava tudi pomembne mariborske zgodovinske dogodke, osebnosti in legende ter opazuje spremembe, ki so se skozi stoletja odvijale na Lentu. Skozi dogajanje prav tako spremljamo rast trte in njeno podobo v vseh letnih časih.) Doživetje je prejelo nagrado Evropske mreže za kulturni turizem.
- **DIGITALNA INTERAKTIVNA MIZA** (Digitalno interaktivno mizo je Pokrajinski muzej Maribor pridobil v okviru projekta inoviranje kulturne dediščine. Digitalna interaktivna miza prikazuje značilne jedi in prehranjevalne navade skozi stoletja (15.,18.,19. in 20. stoletje). S projektom je muzej pridobil tudi 3D sken grajske stavbe s posebnim poudarkom na Viteški dvorani, ki bo podlaga za nove muzejske izdelke in bo lahko v pomoč pri dolgo pričakovanem koncu obnove gradu.)

2.5 Analiza in opredelitev vrst turizma

Vir: Lastni vir

Nosilne vrste turizma:

- **ŠPORTNI TURIZEM** (Celoletni turizem za športne ekipe na pripravah, športni dogodki in športna prvenstva evropskega ali svetovnega formata.)
- **KULTURNI TURIZEM** (Mestni oddih, bogata kulturna dediščina, sodobna umetnost, festivali, prireditve, kreativne industrije, življenjski slog, zabava.)
- **ENOGASTRONOMSKI TURIZEM** (Srčna kulinarika, ki temelji na lokalni proizvodnji in receptih, ki jo podpirajo kakovostna vina in piva.)
- **POSLOVNI TURIZEM - MICE** (Celoletni poslovni turizem – poslovni gostje na konferencah, srečanjih, motivacijskih srečanjih in razstavah, skupaj s podpornimi dogodki, ki privabijo večdnevne goste.)
- **OUTDOOR TURIZEM** (Celoletni aktivni športi v naravi, kot so kolesarjenje, pohodništvo, vodni športi, zračni športi, smučanje ... Poudarek na določeni outdoor aktivnosti kot vodilnemu motivu prihoda.)

Sekundarne / podporne vrste turizma:

- **TURIZEM NA PODEŽELJU** (Celoletni turizem, ki temelji na ponudbi turističnih kmetij, manjših ponudnikov in zidanic ter avtentičnih doživetjih podeželja.)
- **ZDRAVILIŠKI TURIZEM** (Celoletni turizem, ki se osredotoča na zdravje, preventivo, velnes, sprostitve in termalna vodna doživetja za obiskovalce vseh starosti.)
- **KROŽNA POTOVANJA** (Maribor kot izhodiščno mesto za odkrivanje makro destinacije in Slovenije.)
- **POSEBNI INTERESI (NIŠNI TURIZEM)**

Slovenia Unique Experiences – edinstvena doživetja

Zavod za turizem Maribor je eden izmed 20-ih dobitnikov Certifikata Slovenia Unique Experiences, ki ga podeljuje Slovenska turistična organizacija in se navezuje na edinstveno vodeno vinsko doživetje po eni najlepših vinskih cest Slovenije, v okviru katerega lahko gostje izbrusijo svojo vinsko kulturo z vrhunskim sommelierjem, okusijo spajanje štajerskih vinskih sort z izbrano lokalno kulinariko, spoznajo štajerske vinarje ter ujamejo magičen trenutek znamenitega srca med vinogradi, ki velja za enega najlepših razgledov v Sloveniji. Program vključuje: spremstvo vodnika/sommelierja, vožnjo do Svečine, dobrodošlico s penino in fotografiranje ob znameniti vinski cesti v obliki srca, pokušino vin ob strokovni razlagi vinarja in sommelierja ter degustacijo lokalnih dobrot, vožnjo v Maribor, ogled Vinagove vinske kleti, sprehod skozi mestno jedro Maribora, ogled Hiše Stare trte in možnost fotografiranja v krošnji najstarejše trte na svetu, strokovno degustacijo vzorcev izbranih med 190 vini Podravja ter izdelavo spominka iz plutovinastega zamaška.

Produkt Rock-n-Roll-okusov ima potencial, da postane edinstveno butično doživetje. Rock-n-Roll-okusov pokriva področje gastronomije in kulture (vključen Pokrajinski muzej Maribor in GT 22).

Cilj je razširiti edinstvena butična doživetja tudi na področje kulture in športa.

2.6 Turistično povpraševanje

V letu 2020 je bilo v Sloveniji zabeleženih nekaj več kot 3 milijone prihodov domačih in tujih turistov (51 % manj kot v letu 2019) in nekaj več kot 9,2 milijona nočitev (49 % manj kot v istem obdobju 2019). Turistični nastanitveni obrati so zabeležili za 21 % več domačih turistov kot v letu 2019, nočitev pa je bilo za 33 % več. Prihodov tujih turistov so zabeležili za 74 % manj in tudi nočitev je bilo ustvarjenih 71 % manj kot v letu 2019. Od tujih turistov, ki so v letu 2020 obiskali Slovenijo, so ustvarili pri nas največ nočitev turisti iz Nemčije (skoraj četrtno vseh nočitev tujih turistov), Avstrije (11 %), Italije (11 %), Hrvaške (7 %), Madžarske (5 %) in Nizozemske (5 %) (Zavod za turizem – letno poročilo 2020).

V letu 2019 je bila Mestna občina Maribor najbolj obiskana v poletnih mesecih (junij, julij, avgust). V letu 2020 je zaradi epidemije in zaprta države zaznati spremembe. Destinacija je beležila največji obisk v začetku leta (januar, februar) in v mesecu avgustu.

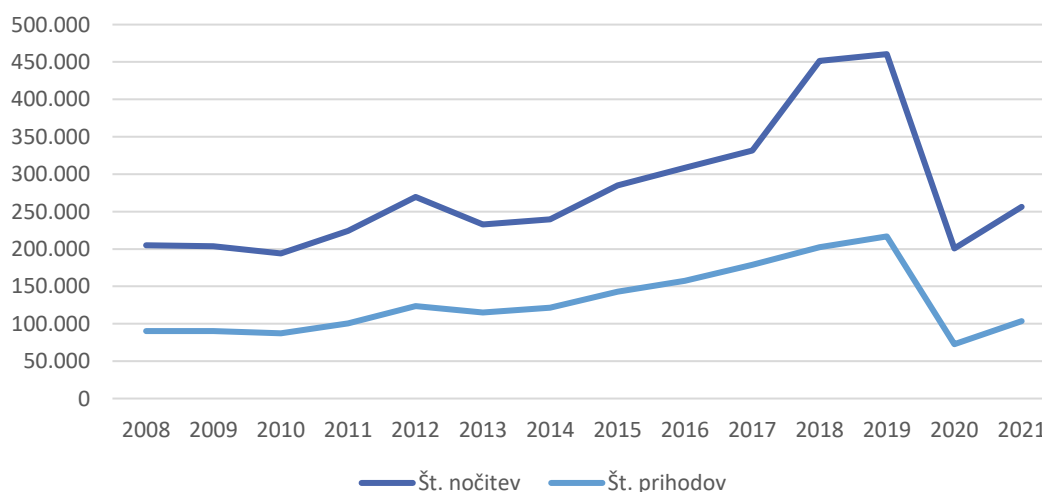
V letu 2020 je bilo v Mestni občini Maribor realiziranih **72.663 prihodov** gostov, kar je za 66 % manj, kot v letu 2019 (216.777). Razmerje med domačimi in tujimi prihodi gostov v letu 2020 **znašalo 29:71 v prid prihodov tujih gostov**. Število prihodov domačih gostov je v letu 2020, v primerjavi s predhodnim letom padlo za 25 % med tem, ko je število prihodov tujih gostov padlo za 73 %.

V letu 2020 smo beležili **200.859 nočitev**, kar je za 56 % manj, kot v prehodnem letu. Razmerje med nočitvami domačih in tujih gostov je v letu 2020 znašalo **22:78 v prid nočitev tujih gostov**. Število nočitev domačih gostov je v letu 2020 padlo za 19 % in število nočitev tujih gostov za 61 %.

V letu 2021 je bilo v Mestni občini Maribor realiziranih 256.470 prenočitev, v enakem obdobju leta 2020 pa 200.859, podatki kažejo na 28 % rast prenočitev v primerjavi z lanskim letom. Razmerje med domačimi in tujimi prenočitvami v letu 2021 je 21:79 v prid tujih prenočitev.

Od januarja do decembra 2021 je občino Maribor obiskalo 103.502 gostov, ki so tukaj prenočili, v enakem obdobju lani pa 72.663. Podatki kažejo na 42 % rast prihodov gostov. Razmerje med domačimi in tujimi prihodi gostov v letu 2021 je 24:76 v prid tujih prihodov gostov.

Graf 1: Število nočitev in število prihodov v Mestni občini Maribor (2008 - 2021)

Vir: Zavod za turizem Maribor, SURS

Graf 1 prikazuje trend gibanja števila nočitev in števila prihodov na območju Mestne občine Maribor. V obravnavnem obdobju zaznavamo splošni trend rasti števila nočitev in števila prihodov.

Prvi vrh je leto 2012. Uspešna realizacija nočitev ni bila pogojena samo z EPK, temveč so k temu prispevali še izredno odmevni mednarodni dogodki in prvenstva, kot so: Svetovno mladinsko prvenstvo v šahu, nogometni ter drugi mednarodni športni dogodki.

V obdobju med leti 2014 in 2019 beležimo eksponentno rast Slovenskega turizma, posledično tudi rast Mariborskega turizma.

Leto 2020 je zaznamovala epidemija oz. pandemija novega koronavirusa ter z njo povezani ukrepi na nacionalni in mednarodni ravni. Prilagoditi smo se morali na t.i. novo realnost. Iz naslova turističnih bonov in zaostrovanja ukrepov pri prehajanju državnih meja se je v tem obdobju povečalo število domačih gostov.

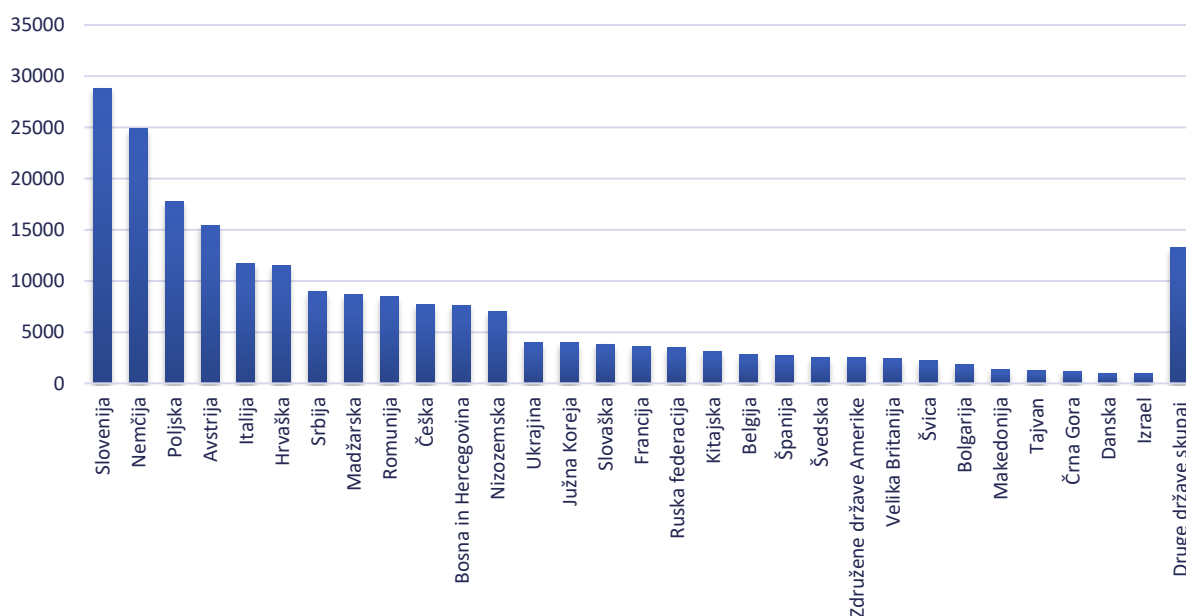
Povprečna doba bivanja je v letu 2019 znaša 2,12 dni. V letu 2020 se je zvišala in je znašala 2,8 dni.

Povprečna doba bivanja v letu 2021 za Mestno občino Maribor je 2,5 dni. V primerjavi z nekaterimi drugimi večjimi mesti, za katere podatki so pridobljeni v evropski statistiki na spletni strani www.tourmis.info je kljub izrednim razmeram doba bivanja v mestu presenetljivo dolga.

Narodna struktura prihodov gostov

Grafi 2, 3 in 4 prikazujejo narodno strukturo prihodov gostov v letih 2019, 2020 in 2021.

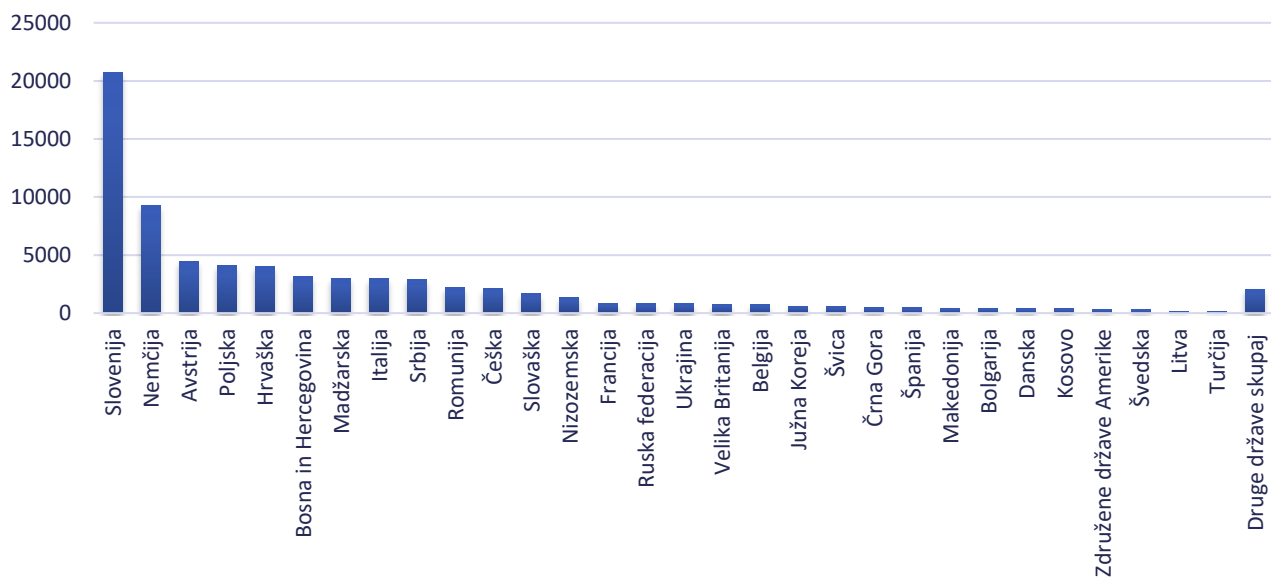
Graf 2: Narodna struktura prihodov gostov (2019)

Vir: Zavod za turizem Maribor

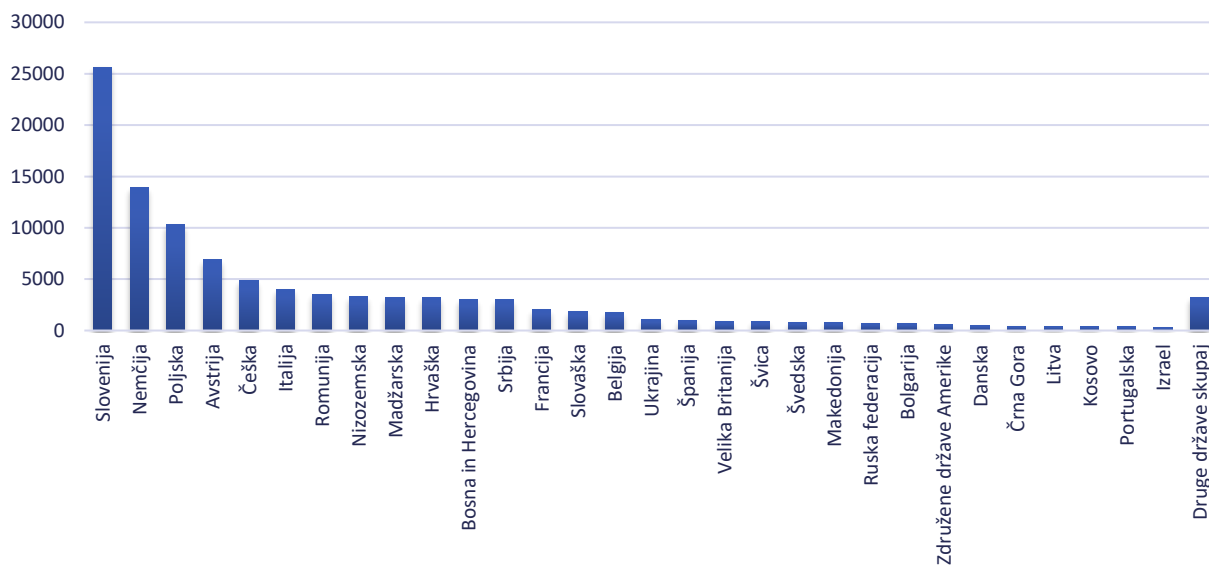

Graf 3: Narodna struktura prihodov gostov (2020)

Vir: Zavod za turizem Maribor

Graf 4: Narodna struktura prihodov gostov (2021)

Vir: Zavod za turizem Maribor

2.7 SWOT analiza mariborskega turizma

SWOT analiza izhaja iz fokusih skupin, analize stanja, intervjujev, splošnih dejstev, ukrepov in vizije Mestne občine Maribor ...

ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE DESTINACIJE

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">• V letu 2020 izvedena reorganizacija organiziranosti in upravljanja turistične destinacije Maribor z ureditvijo statusno pravnega stanja Zavoda za turizem Maribor in RRA Podravje - Maribor z novelacijama odlokov obeh zavodov skladno z aktualno področno zakonodajo s področja turizma.• Občutno aktivnejša vloga Zavoda za turizem pri trženju in promociji turistične destinacije Maribor v letu 2021.• Od leta 2019, občutno aktivnejša vloga RRA Podravje - Maribor na področju regijskega povezovanja in razvoja turizma v regiji (Drava, Pohorje, Štajerska).• Na pobudo MOM je ustanovljeno in aktivno deluje Partnerstvo za Pohorje (31 članov), ki ga koordinira RRA Podravje - Maribor.• Vzpostavljeno in aktivno deluje Partnerstvo za Dravsko kolesarsko pot (26 partnerjev), ki ga koordinira RRA Podravje - Maribor.• Vključenost destinacije v Zeleno shemo slovenskega turizma – Slovenia Green.	<ul style="list-style-type: none">• Spremembe v organiziranosti turizma v destinaciji povzročajo nejasnosti pri izvajanju aktivnosti obeh zavodov.• Niso jasni nosilci razvoja.• Premalo finančnih sredstev za izvedbo vseh programov RRA in ZTM na področju turizma ter premalo finančnih sredstev za promocijo.• Premalo povezovanja in medsebojnega sodelovanja med deležniki na področju turizma (ponudniki namestitev, organizatorji športnih in kulturnih prireditev, ZTM in RRA, ...).• Ni ustreznega poslovnega modela za sodelovanje s ponudniki v turističnem gospodarstvu.• Pomanjkljiv monitoring turističnih kazalnikov (predvsem kvalitativnih) za ocenjevanje uspešnosti razvoja turizma v destinaciji.• Destinacijski brendi niso dovolj komunicirani.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none">• Priprava posodobitve strateškega dokumenta razvoja in trženja turistične destinacije Maribor.• Sodelovanje pri pripravi nacionalne turistične strategije.• Vzpostavitev mrež/partnerstev – povezovanja vseh deležnikov na območju destinacije Maribor (šport, kultura, gastronomija).• Vzpostavitev poslovnega modela povezovanja po vzoru turističnih regij iz tujine – nov vir financiranja za promocijo turizma.• Vzpostavitev strokovnega strateškega telesa za turizem v MOM.	<ul style="list-style-type: none">• Nezaupanje pri povezovanju med deležniki-zakoreninjeni vzorci sodelovanja.• Šibko povezovanje na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti.• Šibka prepoznavnost destinacije glede na konkurenčnost.• Pomanjkanje usposobljenega kadra za izvajanje funkcij destinacijskega managementa.• Premalo finančnih sredstev za izvajanje aktivnosti promocije.• Neustrezna nacionalna strategija za razvoj turizma, ki ne bo omogočala ustreznega financiranja promocije turizma destinacije.

<ul style="list-style-type: none"> • Dvig prepoznavnosti destinacijske blagovne znamke. • Široka podpora ciljnih javnosti k uporabi destinacijske znamke. 	
---	--

DOSTOPNOST IN INFRASTRUKTURA

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • V izgradnji in prenovi je kakovostna in sodobna urbana infrastruktura, ki predstavlja temelj in potencial tudi za razvoj turizma (prenova zgodovinskega mestnega jedra, Lenta, Dravske promenade, obnova Mariborskega otoka, izgradnja kolesarskih stez, ureditev mestnih vinogradov, Piramide, Mestnega parka, postavitve igral, fitnessov na prostem, ureja se plovnost na Reki Dravi, parkirišča v predmestju in sodobna mobilnost, ...). • Prenovljen je nogometni stadion - primeren za tekme svetovnega pokala UEFA. • MOM je postala lastnik žičniških naprav na Pohorju. • Izvaja se prenova in izgradnja nove športne infrastrukture za potrebe OFEM (Olimpijski festival evropske mladine) v letu 2023. • Mesto ima veliko trgov, prireditvenih prostorov za izvajanje velikih dogodkov (športnih, kulturnih, kongresnih). • V destinaciji je dovolj različnih tipov nastanitvenih obratov (hoteli, penzioni, apartmaji, ...). • Dobra geostrateška lega ter odlična prometna dostopnost. • Prometne povezave z bližnjimi večjimi mesti v Sloveniji. • Neposredna bližina letališča. • Železniška povezava z Avstrijo in Ljubljano. • Naziv: Občina prijazna invalidom. • Mesto ima program turističnega vodenja za vodenje oseb s posebnimi potrebami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomanjkanje 4*/5* hotelov. • Nosilna zmogljivost področja ni opredeljena. • Premalo ponudnikov z okoljskim certifikatom. • Pomanjkanje parkirišč za postanek avtobusov, ki pripeljejo zaključene skupine. • Pomanjkanje kampov in postajališč za avtodome. • Žičniške naprave na Pohorju so zastarele. • Slabo vzdrževana in zastarela športna in rekreacijska infrastruktura in pomanjkanje kvalitetne in sodobne športne in rekreacijske infrastrukture. • Slaba povezljivost javnega potniškega prometa (avtobus, vlak, kolesa) po principu multimodalnosti. • Slaba izkoriščenost obstoječih športnih objektov za večje športne prireditve in tekmovanja, ter priprave športnikov, ki vplivajo na število nočitev. • Prostorska umeščenost Hostla Pekarna, manko razvoja mladinskega turizma in skrbi za mladinsko infrastrukturo na nacionalni ravni.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviranje potencialov obstoječe in nove mestne, športne in rekreacijske infrastrukture v funkciji turizma 365 dni v letu. • Ponovno odprtje letališča in čarterske linije. • Investicije v nastanitvene kapacitete z zeleno zgodbo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja mestne infrastrukture je dolgotrajen proces. • Odsotnost novih investitorjev. • Posledice Covida – manj investicij v turistično infrastrukturo.

<ul style="list-style-type: none"> • Privabljanje mednarodne hotelske verige. • Sofinanciranje prenove turistične infrastrukture preko EU razpisov – priložnost za obnovo turistične infrastrukture po principu trajnosti. • V Stražunu se nahaja termalni vir, ki predstavlja potencialno lokacijo za razvoj termalnega/zdraviliškega turizma. 	
--	--

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Kakovostne strokovne šole na področju gostinstva in turizma. • ZTM izvaja vodniško službo (izobraževanja). 	<ul style="list-style-type: none"> • Beg kadrov iz gostinstva in turizma v druge panoge in v tujino. • Pomanjkanje specializiranih turističnih vodnikov. • Lokalni ponudniki slabo poznajo destinacijo Maribor.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Izraba ter razvoj znanj, ustvarjalnosti in inovativnosti domačega prebivalstva. • Promocija poklicev na lokalni ravni za potrebe lokalnega turizma. • Sistem specializiranih usposabljanj na ravni mesta/regije – na področju digitalizacije, poslovanja, prodaje, zakonodaje, trendov, ...). • Kadri in veščine za digitalno transformacijo. • Dnevi odprtih vrat turističnih ponudnikov in predstavitve turističnih produktov. • Vzpostavitev »učnih poligonov« za pridobivanje prakse študentov in dijakov. • Programi turizma in poznavanja Stare trte že v vrtcih. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trajanje epidemije Covid. • Pomanjkanje interesa mladih za študij v turizmu. • Trajno pomanjkanje kakovostne delovne sile na področju gostinstva in turizma.

DESTINACIJA NAJSTAREJŠE TRTE IN GASTRONOMSKA DOŽIVETJA

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Unikatna Stara trta (najstarejša bilka trte na svetu), vrhunska vina, vinske kleti in vrhunska kulinarika. • V pripravi je obnova Hiše stare trte. • Obnovljen in vzpostavljen je muzej Najstarejše trte, ki je tik pred otvoritvijo. • Maribor je vinska destinacija, slikoviti vinorodni griči segajo v mestno središče-unikum v svetu in omogočajo enostaven dostop in čudovite razglede. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brendi niso dovolj komunicirani. • Mesto nima urejenega mestnega vinograda. • Vinogradi na Piramidi in Kalvariji so zanemarjeni in mestu niso v ponos. • Nizka stopnja lokalnih jedi v gostinski ponudbi. • KBZ »Naše najboljše« še ni prepoznana, kot visoko kakovostna BZ lokalnega okolja.

<ul style="list-style-type: none"> • KBZ »Naše najboljše«. • Štajerska kulinarika, ki temelji na lokalno pridelanih sestavinah. • Vrhunska štajerska vina lokalnih vinarjev. • Vrhunski chefi in vrhunske restavracije. • Prepoznani dogodki povezani z vinom in staro trto (trgatev, Rez stare trte, Martinovanje, nesnovna dediščina...). 	<ul style="list-style-type: none"> • Premalo gastronomskih doživetij z dodano vrednostjo.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOST
<ul style="list-style-type: none"> • Celovit razvoj programov trte in vina. • Revitalizacija mestnih vinorodnih gričev in objekta Račji dvor v povezavi s Kozjakom in vinarji iz regije - ustvarjanje novih gastronomskih edinstvenih doživetij. • Vzpostavitev parka urbanih vinogradov (Piramida). • Povezati šolo, univerzo, vinarje in turistično gospodarstvo. • Posodobitev dogodkov povezanih z vinogradniško tradicijo in jo približati mladim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vandalizem in poškodovanje bilke najstarejše trte. • Izguba nesnovne dediščine - vinogradništvo in vinarstvo. • Sprememba podnebja - vznik pandemije.

SREDIŠČE VRHUNSKIH KULTURNIH, ŠPORTNIH IN POSLOVNIH DOGODKOV

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Maribor je mednarodno prepoznan po kulturnih in športnih dogodkih (npr. tekmovanje Zlata lisica, Downhill, Festival Lent, Festival Borštnikovo srečanje). • Vrhunska kulturna produkcija (SNG Maribor, Lutkovno gledališče Maribor, Moment Maribor, koncertni cikli Narodnega doma). • 2023 bo Maribor prizorišče mednarodnega festivala OFEM. • 70% nočitev ustvarijo udeleženci športnih dogodkov v hotelih, ki so usmerjeni v športno ponudbo. • ZTM je nosilec naziva Lokalni kongresni urad. • ZTM že ima vzpostavljeno spletno stran Visit Maribor, ki informira obiskovalce o ponudbi v mestu, obvešča o dogodkih in prireditvah ter predlaga paketna doživetja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brendi niso dovolj komunicirani. • Ni enotnega in celovitega upravljanja z večjimi dogodki v mestu. • Manjkajo protokoli in jasna navodila za organizatorje velikih dogodkov v mestu. • S privabljanjem organizatorjev športnih ali kulturnih dogodkov se nihče ne ukvarja. • Ni enotnega portala za informiranje, oglaševanje in prodajo vstopnic za pomembne dogodke.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodki in prireditve lahko postanejo motiv za turistični obisk (povečanje porabe, 	<ul style="list-style-type: none"> • Premalo vlaganj v promocijo. • Klimatske spremembe, ki vplivajo na zimsko sezono.

<p>podaljšanje št. nočitev in podaljšanje časa bivanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obuditev sejemske dejavnosti. • Vzpostavitev letnega programa destinacijskih prireditev, dogodkov in festivalov. • Razvoj rehabilitacijskega zdravstvenega turizma v povezavi z Inštitutom za šport. • Načrtno in organizirano privabljanje klubov, panožnih športnih zvez in organizatorjev športnih dogodkov. • Revitalizacija koncepta dogodkov. • Nadgradnja spletne strani Visit Maribor v enotno platformo z rezervacijskim sistemom za informiranje o dogodkih (kulturni, športni, kongresni). 	<ul style="list-style-type: none"> • Pandemija.
---	--

TURISTIČNA PONUDBA: trajnostna, aktivna, inovativna, avtentična doživetja in produkti, ki povezujejo mestni utrip in zeleno naravo

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Vse na dosegu roke (Pohorje, Drava, vinorodni griči). • Preplet urbanega, historičnega mesta z ruralnim zaledjem. • Bogata zgodovina območja. • Kultura in umetnost (Mariborski grad, muzeji, galerije, gledališča, festivali, cerkve, vodenja, sprehodi ...). • Maribor je poln skrivnosti in zgodb, ki mu dajejo enkratni značaj. • Prisotnost varovanih območij narave NATURE 2000 (Bresterniško jezero). • Maribor je odlično izhodišče za raziskovanje širše regije. • Kakovostna pitna voda. • Gostoljubnost in odprtost ljudi. • Izraba ter razvoj znanj, ustvarjalnosti in inovativnosti domačega prebivalstva. • Lokacija, razgibana okolica, kratke razdalje, ustroj in izgled mesta – zanimivi kot filmska kulisa 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomanjkanje incoming turističnih agencij, ki bi privabljele tuje goste. • Del stavbne dediščine v slabem stanju. • Neprilagojenost delovnega časa posameznih (kulturnih in drugih) institucij potrebam turizma. • Neusklajenost delovanja žičniških naprav s potrebami turističnega gospodarstva na Pohorju. • Nepovezanost turističnih ponudnikov za oblikovanje integralnih turističnih produktov. • Neplovna reka Drava - neizkoriščen potencial. • Turistična ponudba zaostaja v dostopnosti za vse (prilagojenost osebam s posebnimi potrebami). • Mesto nima izdelanega načrta za koriščenje potenciala filmske industrije
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Izkoristiti tranzit v smeri S-JV Evrope ter iz Vzhodne in Zahodne Evrope in obratno 	<ul style="list-style-type: none"> • Nezainteresiranost ali negativen odnos prebivalcev do turizma.

<p>(zadržati, pritegniti gosta ter podaljšati bivanje).</p> <ul style="list-style-type: none">• Razvoj edinstvenih butičnih doživetij na področju športa, kulture, gastronomije in outdoora.• Razvoj nišnega turizma (Pohorje, Kozjak, mesto, Drava).• Digitalizacija turistične ponudbe.• Razvoj novih turističnih produktov za podaljšanje povprečne dobe bivanja.• Promoviranje mesta, kot ciljne lokacije z bogato kulturo in ustvarjalnostjo, kot kraj za preživljanje »kulturnih počitnic«.• Vzpostavitev javnega potniškega in turističnega prometa na Dravi.• Izraba ter razvoj znanj, ustvarjalnosti in inovativnosti domačega prebivalstva za pripravo visokokakovostne turistične produkte z dodano vrednostjo.• Razvoj potenciala mesta kot filmske lokacije in promocija lokacij kjer so se snemali filmi.	<ul style="list-style-type: none">• Zakonodaja, ki ovira koriščenje tur. potenciala na reki Dravi.• Ohromitev življenja meščanov zaradi snemanja filmov.
--	---

3 STRATEŠKE USMERITVE IN VIZIJA

Pri oblikovanju strategije za razvoj in trženje turistične destinacije Maribor smo sledili sedmim principom oz. načelom na katerih temelji vizija mesta Maribor. Izhodišča se lahko aplicirajo tudi na področje turizma.

3.1 Vizija mesta Maribor

Načela pri oblikovanju vizije mesta Maribor, ki predstavljajo strateški okvir tudi za vizijo turistične destinacije Maribor so:

1 Mesto, ki tekmuje.

Mesto pod Pohorjem, mesto na Dravi, univerzitetno mesto, mesto najstarejše trte ... Maribor je mesto številnih identitet in ene bistvene značajske poteze: tekmovalnosti. To je zdrava tekmovalnost, ki spodbuja napredek. Tekmovalnost, ki ne izključuje sodelovanja, ampak nasprotno, krepi tvorno povezovanje.

2 Mesto, ki se trudi bolj od ostalih.

Maribor se ne zanaša na državne in evropske spodbude, temveč sam dejavno podpira podjetništvo. Nove poslovne ideje in zagonska podjetja v mestu dobijo močnega zaveznika. Z vlaganjem v razvoj, tehnologijo in znanost se razvije v mesto bogatih kariernih možnosti. Organski preplet zelenih in pozidanih površin, visoka stopnja varnosti in socialne vključenosti ter razvita infrastruktura, ki osmišlja medgeneracijsko skupnost.

3 Mesto, ki si upa sanjati.

Maribor ima prostor, talent, znanje in ambicije, da več prispeva k razvoju Slovenije in da v širšem evropskem okolju postane prepoznavno gospodarsko, raziskovalno, kulturno in športno središče.

4 Mesto, ki gradi mostove.

Maribor ne gradi le mostov med levim in desnim bregom Drave. Še pomembnejši so mostovi, ki jih gradi med generacijami, med znanstveno in gospodarsko sfero, med umetnostjo in vsakdanjikom, med profesionalnim in zasebnim. Zaradi izredne strateške lege je Maribor pomemben vezni člen med vzhodom države in ostalo Slovenijo, tesne vezi pa gradi tudi z regijami in mesti v širšem evropskem prostoru.

5 Mesto, ki se odpira v svet.

Maribor se ne predaja varljivemu občutku samozadostnosti, temveč svojo vrednost in uspehe presoja v luči vpetosti v globalno dogajanje. Odprt je za nove ideje in izkazuje močno željo po povezovanju. Mednarodno prepoznavni festivali, kulturna sodelovanja in velika športna tekmovanja v mesto pripeljejo nove obiskovalce in bogatijo življenja njegovih prebivalcev.

6 Mesto, inkubator talenta.

S prepletanjem kulture in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti in gospodarskega sektorja postane Maribor prepoznavno inovacijsko središče in živahno vozlišče talentov. Dobre karijerne možnosti, visoka kakovost življenja in vpetost v širši evropski prostor v mesto privabljajo ustvarjalni kader od blizu in daleč.

7 Mesto, ki vključuje.

Maribor je prijazno in varno mesto za vse. V partnerstvu z javnim in gospodarskim sektorjem ter organizacijami civilne družbe spodbuja povezovanje ljudi, da s spoštovanjem različnosti zmorejo potencial raznolikosti izkoristiti za skupno dobro. Široka dostopnost kulture v vseh oblikah ima izreden vpliv na kakovost življenja v mestu ter pritegne obiskovalce in ustvarjalce od blizu in daleč.

3.2 Pozicioniranje Maribora skozi vizijo mesta

Vizija mesta pozicionira Maribor kot mesto stičišča talenta in priložnosti.

Opredeljuje jo sedem ciljev, ki jih mesto želi doseči do leta 2035:

1 Pametno mesto

Dinamično mesto s kompaktnim razvojem.

2 Podnebno nevtravno in zdravo mesto

Blagodejna sprostitev v naravam okolju.

3 Mesto kratkih razdalj

Vsakodnevna dejavnost s čim manjšo porabo virov.

4 Funkcionalno integrirano mesto

Kakovostni javni prostor spodbuja interakcijo med prebivalci.

5 Upravno središče države

Dokazujemo državotvornost in povezujemo.

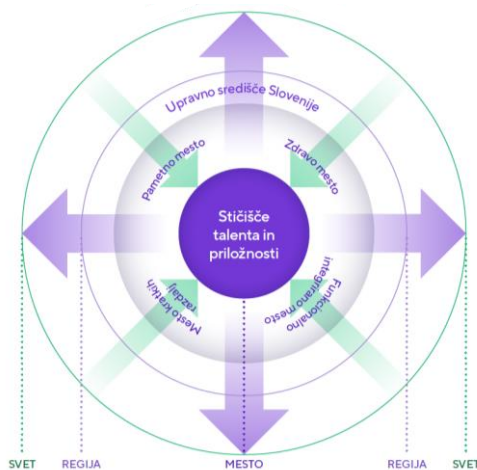
6 Prestolnica talenta in priložnosti

Gospodarstvo sledi talentom v mestu priložnosti.

7 Mesto, ki krepi veselje do življenja

Dinamičnost, ustvarjalnost, udobnost in delavnost v prepletanju z naravo.

Slika 3: Vizija mesta Maribor

Vir: FUTURA DDB

3.3 Vizija razvoja turizma turistične destinacije Maribor in pozicioniranje

Vizija mesta Maribor predstavlja izhodišče v kontekstu katerega je pozicionirana **turistična vizija oz. vizija razvoja turizma turistične destinacije Maribor**.

Maribor svojim prebivalcem in obiskovalcem nudi:

- **Svet ob Dravi:** urbani del mesta z reko Dravo, zgodovinskim jedrom, kulturno dediščino, mestnimi gozdovi, parki in rekreacijskimi površinami – *dinamičen, ustvarjalen, udoben in delaven svet, ki spodbuja druženje in krepi medčloveške vezi.*
- **Svet na Pohorju:** gozdovi, športne, bivalne, turistične in rekreacijske površine - *kjer ima glavno besedo narava. Pljuča napolni s svežim zrakom in človeka z veseljem do življenja. Ponuja odmik od pogosto hektičnega vsakdana.*
- **Svet vinorodnih gričev:** vinorodni griči in sadovnjaki, parkovne površine z ribniki, mestni gozdovi, rekreacijske površine, razgledne točke, sakralna dediščina – *prostor, ki je globoko zasidran v zavesti meščanov. Predstavlja kulturno, historično in turistično območje, ki jasno izraža identiteto mesta.*

Opredelitev mesta Maribor leta 2027:

Maribor, mesto z bogato zgodovinsko in kulturno tradicijo odlikuje šarm modernega evropskega mesta. Historično mestno jedro s trgi in arhitekturno zanimivimi stavbami izžareva tradicijo in kulturo mesta, ki je preživelo mnoge preizkušnje. Obiskovalci in turisti čutijo njegov živahen utrip in lokalni karakter v vseh letnih časih. Svet urbanih vinorodnih gričev ponuja slikovite razglede in predstavlja pristen stik s tradicijo vinogradništva. Svet ob Dravi, spodbuja druženje in krepi medčloveške vezi. Svet na Pohorju, sproti misli. Piramida je najlepši mestni vinograd v Sloveniji in povzdigne kulturo vinogradništva. Drava je naše morje, ki privablja aktivne obiskovalce od blizu in daleč. Pohorje pljuča napolni s svežim zrakom in ponuja odmik od pogosto hektičnega vsakdana.

Maribor je prepoznan, kot najbolj simpatično mesto v Sloveniji. Odlikujejo ga gostoljubni domačini, ki so polni energije, kreativnosti in veselja do življenja. Maribor je središče širše regije (ne zgolj v slovenskem prostoru, ampak v evropskem) in generator razvoja.

Turistična vizija sledi cilju:

MESTO, KI KREPI VESELJE DO ŽIVLJENJA.

Turistična vizija:

MARIBOR JE SVETOVNO PREPOZNAVNA DESTINACIJA NAJSTAREJŠE VINSKE TRTE, KI V PREPLETU MESTNEGA UTRIPA IN ZELENE NARAVE RAZVAJA Z GASTRONOMSKIMI, AKTIVNIMI IN TRAJNOSTNIMI DOŽIVETJI TER JE SREDIŠČE VRHUNSKIH KULTURNIH, ŠPORTNIH IN POSLOVNIH DOGODKOV ŠIRŠE REGIJE.

POZICIONIRANJE:

MESTO **VRHUNSKIH DOGODKOV** • MESTO **NAJSTAREJŠE TRTE NA SVETU**
MESTO **VINA IN KULINARIKE** • MESTO **KULTURNIH ZAKLADOV**
MESTO **ŠPORTA** • TOP IZHODIŠČE ZA **OUTDOOR AKTIVNOSTI**

MESTO VRHUNSKIH DOGODKOV

Danes: Mednarodni in prepoznani dogodki - Zlata lisica, Festival Lent, svetovni pokal v gorskem kolesarstvu, Opera noč, gledališki, filmski, literarni, intermedijski in lutkovni festivali.

Leta 2027: Vrhunski dogodki ustrezajo najvišjim zahtevam: visoko kakovostni nivo izvedbe tako storite, kot programa, dogodki so motiv prihoda in za podaljšanje bivanja v destinaciji, Zero Waste dogodki.

MESTO NAJSTAREJŠE TRTE NA SVETU

Danes: Unikatna Stara trta, najstarejša na svetu, vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov. Hiša Stare trte je sedež vseh vitezov vina. Tradicija vinogradništva: muzej najstarejše trte, ena največjih in najstarejših klasičnih vinskih kleti v Evropi – Vinag, največja stara lesena preša v Sloveniji – Ramšak.

Leta 2027: Hiša Stare trte je stičišče vseh vinarjev sveta in navdih za vse vinogradnike. Stara trta ima najlepše domovanje - inovativen in sodoben način predstavitve. Stare trte je na seznamu svetovne naravne in kulturne dediščine – UNESCO.

MESTO VINA IN KULINARIKE

Danes: Kakovostna vina in avtentična kulinarika - preplet pristnih kulinarčnih okusov tradicionalne pohorske in štajerske kulinarike, ki temelji na lokalno pridelanih sestavinah z vrhunskimi štajerskimi vini lokalnih vinarjev. Prestižne nagrade, vrhunski chefi in restavracije. Prisotnost v prestižnih kulinarčnih vodnikih: MICHELIN Slovenija, Gault & Millau Slovenija.

Leta 2027: Najlepše urejeni vinogradi, ki segajo v mestno jedro. Preplet urbanega in ruralnega okolja. Piramida je najlepši mestni vinograd v Sloveniji in povzdigne kulturo vinogradništva. Ponudba na visokem nivoju. Pridobitev MICHELIN Slovenija zvezdic.

MESTO KULTURNIH ZAKLADOV

Danes: Vrhunska umetniška produkcija (SNG Maribor, Lutkovno gledališče Maribor, Narodni dom ...), unikatna kulturna (Sinagoga, Minoriti, Mariborska stolnica, Lent ...) in industrijska dediščina ter pomembne osebnosti.

Leta 2027: Maribor je mesto kulturnih zakladov, saj njegovi obiskovalci na poti vedno znova odkrivajo majhne zaklade, ki nanje naredijo vtis, krepijo veselje do življenja. Mesto, ki ponuja lahek dostop do unikatne kulturne in industrijske dediščine 365 dni v letu (razširjen delovni čas kulturnih ustanov). Vrhunska umetniška produkcija, kulturni dogodki in znamenitosti ter arhitekturni presežki (Minoriti, Piramida, Dravska promenada, Center Rotovž ...) so motiv prihoda na destinacijo.

MESTO ŠPORTA

Danes: Maribor ima veliko športnih objektov za rekreativno vadbo, primernih tudi za izvedbo športnih tekmovanj in športnih priprav.

Leta 2027: Mesto vrhunskih športnih dogodkov (mednarodna, evropska, svetovna prvenstva), ki jih postavimo na višji nivo, mesto športnikov. Nudi pogoje za razvoj športa in športnega turizma.

TOP IZHODIŠČE ZA OUTDOOR AKTIVNOSTI

Danes: Odlična lega. Neposredna bližina narave: Pohorje, Drava, vinorodni griči.

Leta 2027: Urejena, kakovostna in dostopna rekreacijska in doživljajska (zip line, motorična otroška igrala, ...) infrastruktura 365 dni v letu.

4 KVALITATIVNI IN KVANTITATIVNI CILJI

STRATEŠKI KVALITATIVNI RAZVOJNI CILJI

RC1: **Organizirano vzpostavljen model sodelovanja med deležniki v destinaciji.** Model sodelovanja, povezovanja in trženja turistične dejavnosti ter celovite ponudbe destinacije Maribor s partnersko oblikovanimi in izvajanimi marketinškimi aktivnostmi ter komuniciranje z javnostmi. Vzpostavitev destinacijske menedžment organizacije (DMO).

RC2: **Kakovostno usposobljen kader.** Usposobljeni informatorji, ponudniki, vodniki, interpretatorji in kustosi za kakovostna doživetja narave, kulturne dediščine, gospodarskih, športnih idr. doživetij za prepoznane ciljne skupine.

RC3: **Kakovostna, trajnostna, inovativna splošna in turistična infra- in suprastruktura z lokalno istovetnostjo** – privlačna destinacija za bivanje, delo in obisk.

RC4: **Zagotavljanje zvišanja kakovosti.** Dvig kakovosti storitev na podlagi jasno določenih kriterijev/standardov. Spremljanje kakovosti. Razvoj avtentičnih in inovativnih produktov na vseh področjih.

RC5: **Merjenje učinkov turizma in evalvacija strategije.** Zbiranje kakovostnih informacij in pridobivanje analiz za podlago strateškim odločitvam na področju turizma (povprečna dnevna turistična potrošnja, raziskava turističnih tokov, ...).

RC6: **Maribor, zelena destinacija. Trajnostni razvoj turizma je** osnova na kateri se gradi slovenski turizem.

RC7: **Digitalizacija in digitalna preobrazba.** Sledenjem trendom in spodbujanje dviga digitalnih kompetenc.

RC8: **Zagotavljanje boljše časovne dostopnosti** do pomembnih kulturnih, zgodovinskih in drugih vsebin in znamenitosti (muzeji, galerije, restavracije, ...).

RC9: Spodbujanje **razvoja nišnega turizma.**

STRATEŠKI KVALITATIVNI TRŽENJSKI CILJI

TC1: **Destinacija Maribor je prepoznana po vrhunskih dogodkih, kot mesto najstarejše trte na svetu, mesto vina in kulinarike, mesto kulturnih presežkov, mesto športa in top izhodišče za outdoor aktivnosti**, v lokalnem, regionalnem, nacionalnem in internacionalnem okolju.

TC2: **Mednarodno pozicionirana destinacijska blagovna znamka**. Pridobivanje nagrad in nazivov.

TC3: **Usposobljen in kreativen kader** na vseh področjih trženja turizma in s turizmom povezanih dejavnosti.

TC4: Lokalni/regionalni vodniki, kustosi, ponudniki idr. deležniki so **ambasadorji Destinacije Maribor**.

STRATEŠKI KVANTITATIVNI RAZVOJNI IN TRŽENJSKI CILJI

KC1: Do konca leta 2027 **rast števila nočitev** za 20% (2019: 460.498; 2027: 552.597).

KC2: Do leta 2027 **podaljšanje dobe bivanja** 3,2 dni (2019: 2,12).

KC3: **Dvig števila nočitev v nizki sezoni za 10 %** (desezonalizacija) glede na izhodiščno leto 2019. Visoka sezona je od junija do septembra.

KC4: Vzpostavitev **10 čarterskih linij** na letališču Edvarda Rusjana Maribor do leta 2027.

KC5: Izvedba 10 **mednarodno prepoznanih dogodkov** do leta 2027 (2021: 3 mednarodni dogodki).

KC6: **Povečanje št. nastanitvenih butičnih, zelenih kapacitet višjega kakovostnega razreda 4*** (2022: 6) ali 5* (2022: 0). Vsaj 5 do leta 2027.

KC7: **Povečanje št. certificiranih ponudnikov (trajnostni, okoljski, znaki za kakovost):**

- Nastanitveni obrati – Green accommodation (2021: 6, 2027: vsaj 12)
- Gostinski obrati – Green cuisine (2021: 0, 2027: 3)
- Turistična agencija – Green travel agency (2021: 1, 2027: 1)
- Znamenitosti – Green attraction (2021: 1, 2027: vsaj 2)

KC8: Dvig števila **Zero waste prireditev** (2021 – 2, 2027 – 5).

KC9: Minimalno **30 % direktno zaposlenih v turizmu** zaključi izobraževalni program na področju digitalne preobrazbe.

KC10: **Digitalizacija 5 turističnih produktov**.

KC11: Vsako leto pritegniti vsaj enega organizatorja večjih kulturnih ali športnih dogodkov (npr. OFEM).

5 KAKO BOMO DOSEGLJI CILJE

5.1 Opredelitev razvoja turizma

Opredelili smo nosilne vrste turizma v destinaciji Maribor:

- športni turizem,
- kulturni turizem,
- enogastronomski turizem,
- poslovni turizem,
- outdoor turizem.

Nosilne vrste turizma so osrednjega pomena glede obsega prenočitev/potrošnje in vpliva na podobo/prepoznavnost destinacije kot tudi glede njihovega prihodnjega potenciala za rast.

Opredelili smo podporne vrste turizma:

- krožna potovanja (tranzit),
- turizem na podeželju,
- posebni interesi in nišni turizem¹ (mladinski turizem, fotografski turizem, geoturizem, lovski turizem - Bird watching, dark tourism, filmski turizem, industrijski turizem, verski turizem, apiturizem, ...).

Podporne vrste turizma imajo manjši pomen oz. obseg in manjši vpliv na podobo destinacije oz. so podpora nosilnim vrstam turizma.

¹ Posebni interesi in nišni turizem se nanaša na bolj specifične prakse, ki delijo in razlikujejo turiste po njihovih načinih potrošnje turizma. S prihodom vedno večjega povpraševanja po specializiranem in unikatnem turizmu so se temu primerno razvile določne niše, ki zadovoljujejo specifične potrebe potrošnikov določene vrste turizma. Potrošniki si želijo storite, ki izhajajo iz tradicij lokalnega okolja in navad lokalnih ljudi.

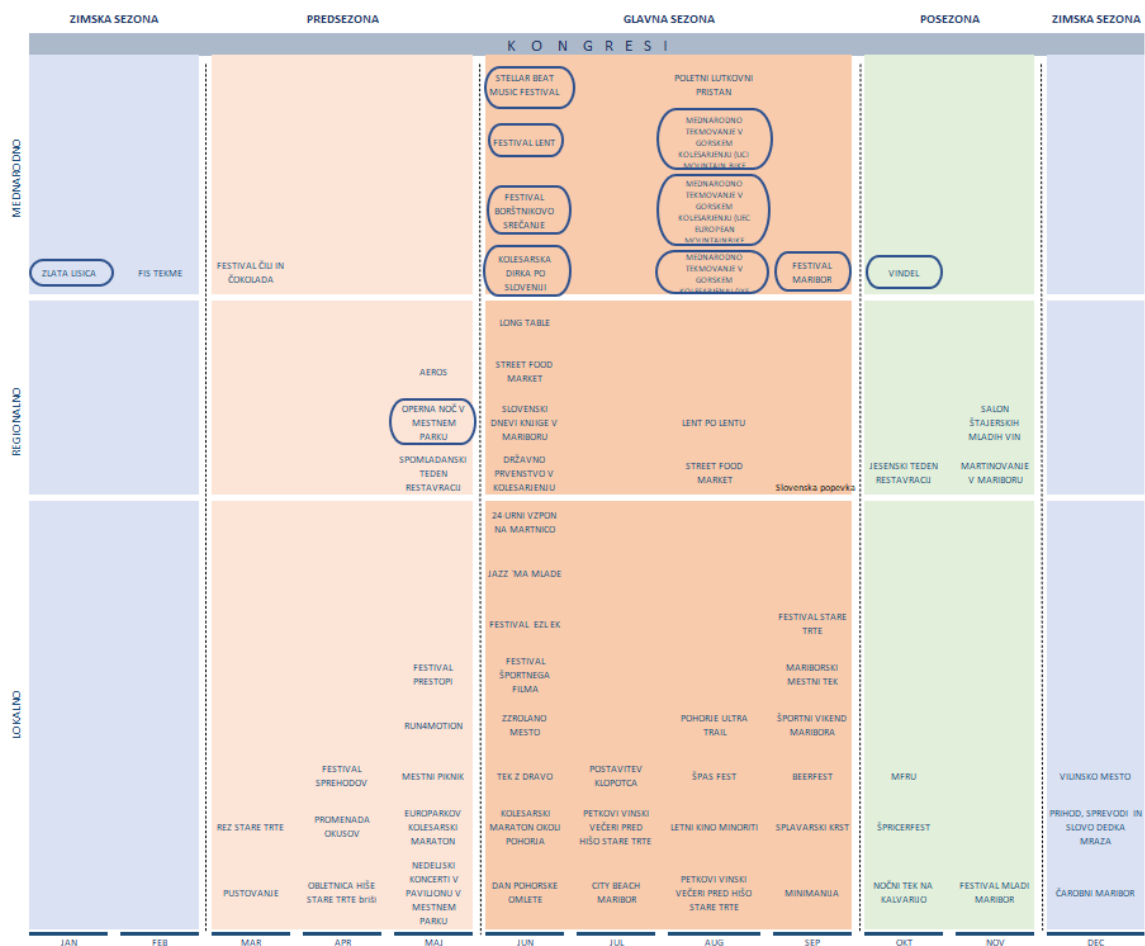
V strateškem obdobju 2022-2027 bo fokus razvoja turizma na razvoju in trženju turističnega produkta **dogodki, prireditve in festivali**. Dogodki, prireditve in festivali so pomemben produkt vseh zgoraj identificiranih vrst turizma. V destinaciji Maribor smo zaznali močan razvojni potencial. Poudarja se lokalna identiteta in avtentično doživetje destinacije.

5.1.1 Dogodki, prireditve in festivali

Do leta 2027 bo glavni **fokus na turističnem produktu dogodki, prireditve in festivali**. Segment zajema poslovne, športne, kulturne in gastronomske dogodke. Ključnega pomena je opredelitev dogodka, komu je dogodek namenjen. Je to mednarodni dogodek, s katerim želimo privabiti tuje goste ali je dogodek namenjen uporabnikom na slovenskem trgu.

Spodbujajo se tradicionalni dogodki (stalen urnik tradicionalnih dogodkov in prireditev), saj na takšen način lažje enakomerno razporedimo dogodke in prireditve preko celega leta, kar je vsekakor eden izmed naših glavnih ciljev.

Slika 4: Pregled dogodkov, prireditev in festivalov 2022

Vir: Povzeto po ZTM

Slika 4 prikazuje pregled dogodkov predvidenih za leto 2022. Dogodki so razporejeni glede na sezonskost in glede na ciljno publiko. Obkroženi dogodki so tisti za katere menimo, da so mednarodno prepoznani. Pomanjkanje prireditev v zimski sezoni, predsezoni (marec in april), poleti (julij).

Pri rangiranju prireditev na tri nivoje (lokalno, regionalno in mednarodno) smo ocenjevali dejansko stanje dosega prireditve. Ocena prepoznavnosti prireditve je bil ključni faktor pri določanju njihovih ravni.

Mednarodni nivo prireditve pomeni, da prireditve, dogodek oz. festival ustvarja nočitve turistov iz tujine, regionalni nivo, da ustvarja nočitve turistov iz sosednjih regij Slovenije. Rangiranje prireditve kot lokalne ne nakazuje na njeno manjšo pomembnost, ampak na pozicijo, ki jo ta zaseda v primerjavi z drugimi prireditvami v mestu na osnovi ustvarjanja nočitev. Z umestitvijo posameznih dogodkov v ta seznam smo prepoznali vrednost prireditve za image Maribora kot utripa polnega in kulturnega mesta. Mesto ima veliko enkratnih dogodkov, ki si jih želimo dvigniti na višji nivo kakovosti izvedbe.

5.1.2 Poslovni turizem (MICE)

Mesto Maribor je v svetu poslovnih dogodkov primerna za manjše dogodke, kjer se ponudba mesta, vinorodnih gričev, zelenega Pohorja in reke Drave zlivajo v butično destinacijo, privlačno za vsakega še tako zahtevnega poslovnega gosta. Prednosti za izbor naše destinacije pred konkurenco so prijaznost domačinov, raznolika ponudba na manjšem območju, dobro razmerje med kakovostjo ponudbe in ceno, vrhunska kulinarčna in vinska kultura, kjer je vse na dosegu koraka.

Od leta 2009 je Zavod za turizem Maribor nosilec naziva Lokalni kongresni urad in član Kongresnega urada Slovenija. Od leta 2017 je zavod tudi del Slovenskega ambasadorskega programa pri Kongresnem uradu Slovenije. Skupaj z lokalnimi partnerji nastopamo kot povezana destinacija, sposobna izpeljati mednarodne dogodke na najvišjem nivoju.

5.1.3 Kulturni turizem

European Travel Commission (2005, str. 9.) opredeljuje kulturni turizem kot:

- (1) gibanje oseb do kulturnih znamenitosti in mest izven njihovega normalnega kraja bivanja, z namenom pridobivanja novih informacij in izkušenj za zadovoljitev njihovih kulturnih potreb;
- (2) vsako gibanje oseb k specifičnim kulturnim znamenitostim, kot so znamenitosti kulturne dediščine, umetniške ali kulturne manifestacije, predstave in razstave ter podobna doživetja izven njihovega kraja bivanja.

Ena novejših definicij opredeljuje kulturni turizem kot turistični produkt, pri katerem je motivacija turista povezana s spoznavanjem nove kulture, z udeležbo na kulturnih dogodkih in obiskom kulturnih znamenitosti z namenom doživljanja edinstvenosti in avtentičnosti kulture destinacije (Michalkó & Ratz, 2011).

Kulturni turizem ima v mestu Maribor pomembno mesto, navsezadnje je Maribor nosilec naziva **Evropska prestolnica kulture 2012** – blagovna znamka, ki jo je v turistične namene potrebno

izpostavljeni. Maribor je mesto bogate in raznolike kulturne ponudbe ter mesto kulturnih festivalov. Maribor je mesto kulturnih presežkov. Maribor je poln skrivnosti in zgodb, ki mu dajejo enkraten značaj.

Evropska potovalna komisija v *Poročilu o turizmu in kulturi v mestih* opredeljuje kulturni turizem in ločuje zunanji in notranji krog.

Notranji krog lahko razdelimo na dva dela:

- **dediščinski turizem**, ki se navezuje na dosežke preteklosti, in turizem umetnosti, ki se poleg na umetniške presežke iz različnih obdobj preteklosti navezuje na sodobno kulturno produkcijo, torej na uprizoritvene in vizualne umetnosti, sodobno arhitekturo, literaturo, glasbo ipd. (Staro mestno jedro s trgi, ulicami in stavbami, Pokrajinski muzej Maribor, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Sinagoga in Židovski stolp, arheološko najdišče Poštela, Hiša Stare trte, Frančiškanska cerkev, ...).
- **turizem umetnosti**, ki se poleg na umetniške presežke iz različnih obdobj preteklosti navezuje na sodobno kulturno produkcijo, torej na uprizoritvene in vizualne umetnosti, sodobno arhitekturo, literaturo, glasbo ipd. (galerije: UGM, Dlum, Festič, Hest, Media Nox, Premzl; Lutkovno gledališče Maribor, Slovensko narodno gledališče Maribor, Festival Lent, idr.).

Zunanji krog predstavlja sekundarne elemente kulturnega turizma. Tudi te lahko razdelimo na dva dela:

- **življenjski slog**, ki povezuje prepričanja, običaje, kulinariko, folkloro in druge tradicije destinacije (npr. tradicija vinogradništva in splavarjenja, lokalna kulinarika in enologija, folkloro, hedonizem, mestne zgodbe, ulična umetnost z grafiti ipd.);
- **kreativne industrije**: moda, oblikovanje, film, mediji, zabava.

5.1.4 Enogastronomski turizem

Maribor je vinska destinacija, slikoviti vinski griči se nahajajo v samem mestu. Na Posestvu Sončni raj, v Vodolah, obiskovalce Mariborske vinske ceste pozdravlja prva Fontana vin v Mariboru. Fontana vin ponuja vzorce vin lokalnih vinarjev. Na osnovi izvedene ankete ugotavljamo, da občani Mestne občine Maribor podpirajo vpis Stare trte na seznam svetovne naravne in kulturne dediščine – UNESCO. V letu 2020 se je vzpostavila KBZ Naše najboljše. V destinaciji se nahajajo vrhunski chefi in vrhunske restavracije. Izpostaviti je potrebno še prisotnost v prestižnih kulinaričnih vodnikih: MICHELIN Slovenija, Gault&Millau Slovenija.

5.1.5 Športni turizem

Evropsko mesto športa 2018, mesto vrhunskih športnikov ter prostor za rekreacijo in mednarodne športne dogodke. Maribor bo leta 2023 gostil OFEM – Olimpijski festival evropske mladine. V letu 2022 bodo izvedeni testni dogodki, kot priprava na veliki dogodek. Maribor ima veliko športnih objektov za rekreativno vadbo, primernih tudi za izvedbo športnih tekmovanj in športnih priprav. Priložnosti športnega turizma so v razvoju rehabilitacijskega zdravstvenega turizma v povezavi z Inštitutom za šport.

5.1.6 Outdoor turizem – aktivnosti v naravi

Maribor je idealna destinacija za raziskovalce, ki iščejo sprostitev v naravi in avanturistične počitnice, kjer pohodništvo in kolesarjenje igrata pomembno vlogo.

Mesto v neposredni bližini vinorodnih gričev, Pohorja in Drave ponuja nešteto možnosti aktivnega preživljanja prostega časa v naravi: smučanje in drugi zimski športi (največji smučarski center v državi – Mariborsko Pohorje, smučanje direktno v mesto.), pohodništvo (vinorodni griči – mestni, Urban, Meranovo, Žavcarjev vrh, Pohorje, Hudičeve skale, ...), kolesarjenje (Dravska kolesarska pot, mestne kolesarske poti, kolesarske poti na Pohorju, vinorodni griči), bike park Pohorje, jahanje, športno letalstvo, skok s padalom, pustolovski park, supanje, ribolov, kopališče, splavarjenje, zipline Čebelji let - najdaljši in edini dvosmerni zipline na Štajerskem ...

5.1.7 Krožna potovanja in tranzit

Maribor je odlično izhodišče za raziskovanje širše regije. V poletnih mesecih je zaznati povečano število tranzitnih goste, ki jih je potrebno z ureditvijo ustreznih informacijskih tabel, signalizacije in uporabe sodobnih digitalnih orodij trženja oz. uporabo lokacijsko pogojenih mobilnih aplikacij preusmeriti iz avtoceste na stranske poti, ki vodijo do glavnih turističnih znamenitosti in turističnih ponudnikov v občini.

5.1.8 Razvoj turizma na podeželju

Destinacija Maribor predstavlja preplet urbanega mesta z ruralnim zaledjem (Pohorje, vinorodni griči, Kozjak). Tukaj se prepletajo pristni kulinarčni okusi tradicionalne pohorske in štajerske kuhinje, ki temelji na lokalno pridelanih sestavinah z vrhunskimi štajerskimi vini lokalnih vinarjev. Kolektivna blagovna znamka Naše najboljše združuje najboljše lokalne ponudnike storitev, izdelkov, nastanitvev in doživetij za še več lokalnega povezovanja, trajnostnega turizma ter okolju in nam prijaznih doživetij. Spodbuja se samooskrba in poudarjata se pomen ter kakovost lokalno pridelane hrane.

5.1.9 Posebni interesi in nišni turizem

Na območju destinacije Maribor so zaznane priložnosti za razvoj nišnega turizma in sicer:

- **fotografski turizem** (Pohorje, Kozjak, mesto)
- **geološki turizem** (Pohorje, Kozjak, mesto)
- **geolov** (Pohorje, Kozjak, mesto)
- **mladinski turizem** (izobraževanje, zaposlitev, potovanja in mobilnost, združevanje potovanj z neformalnim učenjem in socializacija, prostovoljno ali mladinsko delo, osebni in strokovni razvoj, ...)
- **lovski turizem - opazovanje ptic** (Pohorje)
- **temačni turizem** (KPD, zgodbe)
- **filmski turizem** (oglas za McDonald's, snemanje libanonske kriminalne serije Al Wasm, ...)

- **industrijski turizem** (cona Melje, jez na reki Dravi v Melju)
- **apiturizem** (Pohorje, mesto)
- **verski turizem** (Pot svetega Martina, Emina romarska pot, Marijina romarska pot, Jakobova pot).

5.2 Trženje in promocija

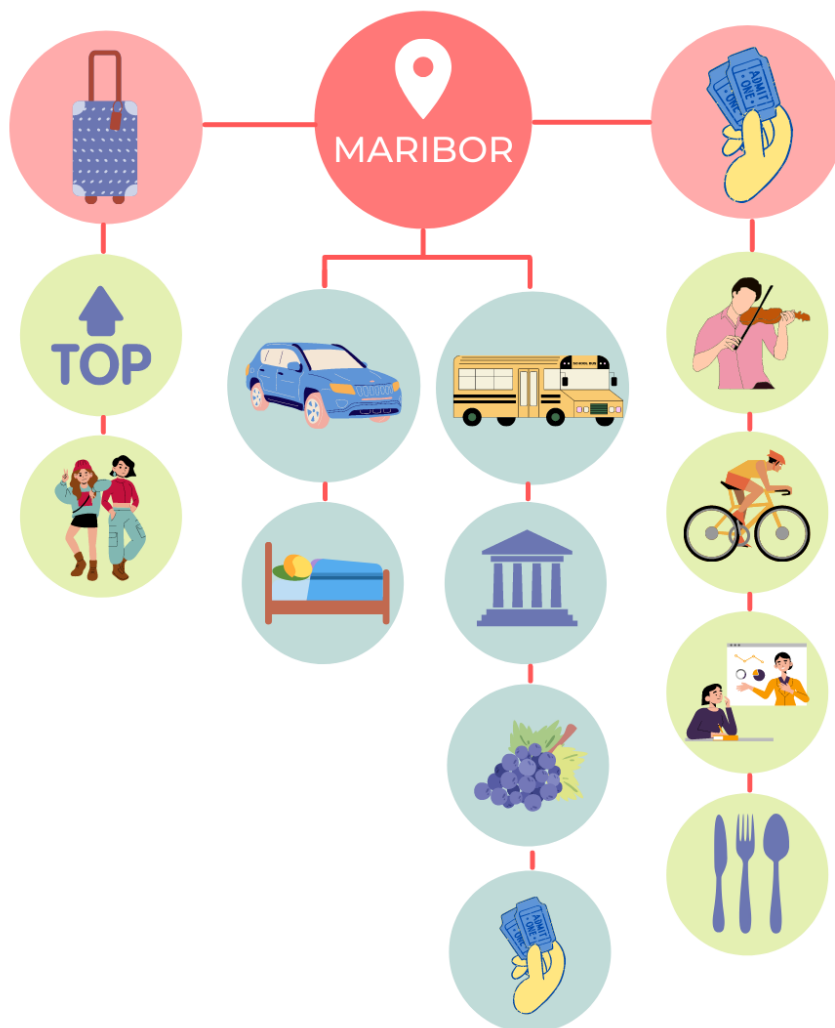
5.2.1 Ciljne skupine gostov – segmentiranje

V destinaciji Maribor glede *na dolžino bivanja v destinaciji* obiskovalce delimo v dve skupini in sicer:

- večdnevni gostje,
- enodnevni gostje.

Obiskovalce delimo tudi na osnovi temeljnega *motiva prihoda*:

- **ODDIH (POČITNICE, DOPUST):** doživetje kulture / zgodovine / narave, hedonizem, užitek v kulinariki in razvajanju, športne aktivnosti, rekreacija, adrenalinska doživetja, družinski mir in povezanost, aktivno preživljanje skupnega časa, druženje s prijatelji.
- **OBISK DOGODKA:** zabava in dogajanje, užitek in sprostitev v družbi, družinski mir in povezanost, doživetje kulture, športa, gastronomije.
- **IZLETNIKI:** doživetje kulture / zgodovine / narave, hedonizem, užitek v kulinariki in razvajanju.
- **TRANZIT.**

Slika prikazuje temeljne motive prihoda v Destinacijo Maribor. V rdečih krogih sta predstavljena glavna motiva prihoda večdnevni gostov: **oddih in dogodki**. Na oddih pridejo butični in zahtevni gostje, ki povprašujejo po edinstvenih doživetjih z visoko dodano vrednostjo ter manj zahtevni gostje, ki v destinaciji preživljajo dopust oz. počitnice. Kadar govorimo o dogodku, kot glavnem motivu prihoda večdnevni gostova, goste opredelimo, kot nastopajoče/izvajalce/tekmovalce, spremljevalce in gledalce/udeležence. Dogodki so lahko kulturnega, športnega, poslovnega ali gastronomskega značaja. Temeljni cilj je zadržati gosta, ki pride v destinacijo zaradi dogodka (podaljšanje povprečne dobe bivanja in povečanje dnevne potrošnje).

V turkiznih krogih so predstavljeni enodnevni gostje - tranzit in izletniki. Cilj je povečati število tranzitnih gostov, jih navdušiti in prepričati, da ostanejo v destinaciji. Govorimo tudi o dolgoročnem povezovanju z okoliškimi destinacijami in vključitvijo v velike kampanje z gospodarstvom.

Obiskovalce glede na **starost** delimo v naslednje skupine:

- **otroci** (družinski turizem)
- **mladi** (mladinski turizem)
- **seniorji** (seniorski turizem)

5.2.2 Ciljni trgi

- Ključni/primarni ciljni trgi: Slovenija (domač gost), Avstrija, Nemčija, Italija, Madžarska, Srbija, Hrvaška, države bivše Jugoslavije
- Potencialni ciljni trgi: Benelux, Španija, Francija, Poljska, Slovaška, Velika Britanija, Skandinavija, ZDA, ZAE, Ukrajina, Rusija, ...

5.2.3 Znamčenje

Destinacija Maribor se komunicira z imenom »Maribor« ter sloganom »Odkrij in doživi«. Stari most, eden od simbolov mesta Maribor, povezuje staro urbano središče s čudovito naravo, razprostrto čez griče in hribe in je simbol destinacijske znamke Maribor, ki še ni dovolj prepoznavna.

Obljublja edinstveno odkritje in odlično doživetje, s čimer so zastavljeni dobri temelji, da se ob nadaljnji komunikaciji turističnih točk, ki so edinstvene in imajo zgodovinsko in kulturno vrednost, kulinarčnih in vinskih doživetij ter aktivnega zelenega oddiha, gradi prepoznavnost Maribora.

Destinacija Maribor je močno vpeta v razvoj destinacije Pohorje, območje reke Drave in razvoj destinacije Štajerska. Skladno s pripravljeno vizijo mesta se načrtuje vzpostavitev krovne blagovne znamke mesta Maribor. Blagovna znamka mariborskega turizma se zatem ustrezno uskladi z blagovno znamko mesta in znamkama Pohorja ter Štajerske.

5.2.4 Trženjsko komuniciranje

Koraki v oblikovanju uspešnega komuniciranja so: **določitev ciljnega občinstva, opredelitev ciljev komuniciranja, oblikovanje sporočila, izbira komunikacijskih poti, določitev proračuna, izbira spleta orodij za trženjsko komuniciranje, merjenje rezultatov, ravnanje v zvezi s povezanim trženjskim komuniciranjem.**

Digitalno komuniciranje:

- Spletna stran visitmaribor,
- Facebook stran (Visit Maribor),
- Instagram (Visit Maribor),
- YouTube (Visit Maribor),
- LinkedIn (Maribor Pohorje Tourist Board),
- Google search and Google display,
- Google My Business (TIC Maribor, Hiša Stare trte),
- TripAdvisor (Old Vine House),
- Slovenia Trip Planner,
- TikTOK,
- Home+,
- E-mail marketing.

Klasično komuniciranje:

- Oglaševanje Maribora in turističnih produktov na velikih obcestnih oglasnih površinah v Avstriji in Sloveniji,
- promocija na nogometnih tekmah na stadionu Ljudski vrt,
- digitalna obogatitev tiskanih promocijskih gradiv (letaki in brošure),
- TV oglaševanje na RTV SLO,
- radijsko oglaševanje ...

Ostale aktivnosti:

- Udeležba na sejnih (večinoma v organizaciji STO: AUT, NEM, ITA, Madžarska, Češka, ...).
- Študijske ture za SLO in TUJE trge.
- Mobilna aplikacija Visit Maribor.
- Promocijski filmi in lastni tiskani promocijski material.

6 PRIORITETE OZ. STRATEŠKA PODROČJA RAZVOJA

Strateški dokument je razvojno naravnani in sledi načelom trajnosti, ki vključujejo gospodarski razvoj, socialni razvoj in varstvo okolja. Ključnega pomena je povečanje kakovosti bivanja in vključevanje lokalnega prebivalstva.

Za razvoj inovativnih turističnih produktov, podaljšanje dobe bivanja, povezovanje deležnikov v destinaciji, razvoj prepoznavne blagovne znamke itd., je bilo opredeljenih **šest prioritet oz. strateških področij razvoja**.

Razvoj teh področij bo vplival na turistični sektor in na povečanje kakovosti življenja lokalnega prebivalstva. Prioritetna področja so bila opredeljena v skladu z analitično fazo projekta in prispevki s strateških delavnic, pri čemer je bil cilj obravnavati tista področja, ki jih je potrebno nagraditi.

Slika 5: Prioritete oz. strateška področja razvoja

PRIORITETA 1: UPRAVLJANJE IN ORGANIZIRANOST DESTINACIJE (POVEZOVANJE, SINERGIJA, PARTNERSTVO)

Strategija razvoja in trženja turistične ponudbe se nanaša na zaokroženo turistično območje turistične destinacije Maribor (območje MOM). Upravljanje in organiziranje destinacije Maribor temelji na povezovanju, sinergiji in partnerstvu ter je usklajeno s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2022-2028, ki v enem izmed ključnih strateških ciljev opredeljuje kompetentne in učinkovite upravljalvske strukture. Destinacijska menedžment organizacija (DMO) predstavlja strokovno strateško telo za turizem. Ključna področja s katerimi se skupina ukvarja so: razvoj in infrastruktura, kakovost, avtentičnost in inovacije ter trženje in promocija.

Kaj želimo doseči:

- Organizirano vzpostavljen model in učinkovito izvajanje funkcij destinacijskega menedžmenta (DMO).
- Organizirano vzpostavljen model koordinacije, povezovanja, sodelovanja in komuniciranja med deležniki v destinaciji.
- Organizirano vzpostavljen poslovni model kot vir financiranja promocije in razvoja turizma po vzoru turističnih regij iz tujine.
- Izvajanje strategije ter sistematično in redno spremljanje izvajanja uresničevanja strategije (sprejemanje pravočasnih ukrepov in aktivnosti za odpravo zaostankov ali odmikov od zastavljenih ciljev).
- Spremljanje kazalnikov uspešnosti in učinkov turizma ter kakovosti turističnih storitev, produktov in zadovoljstva v destinaciji. Poudarek je na zbiranju kvalitativnih kazalnikov.
- Spodbujanje regijskega povezovanja ter medresorskega povezovanja na državnem nivoju z namenom vzpostavitve čarterskih letalskih linij na letališču Edvarda Rusjana Maribor.

Ključna področja upravljanja in organiziranja destinacije so povzeta v treh vsebinskih stebrih: razvoj in infrastruktura, kakovost, avtentičnost in inovacije (razvoj ponudbe) ter trženje in promocija. Spodnji shematski prikaz prikazuje naloge oz. aktivnosti, ki se bodo v sklopu posameznega stebra izvajale.

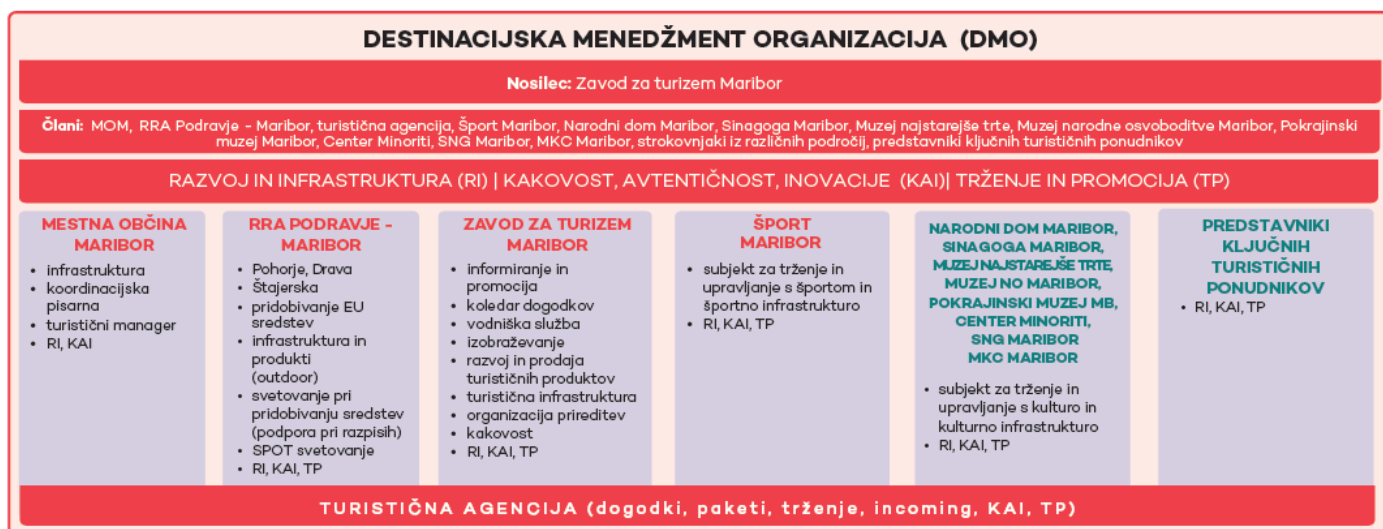

Za učinkovito upravljanje destinacijskega menedžmenta se vzpostavi destinacijska menedžment organizacija (DMO), katere nosilec je Zavod za turizem Maribor. DMO poleg ZTM sestavljajo tudi ključni partnerji iz javnega sektorja (MOM, RRA, Šport Maribor, predstavniki kulturnih institucij) in zasebnega sektorja (turistično gospodarstvo). Zaznana je potreba po vzpostavitvi *turistične agencije*, ki se bo ukvarjala s trženjem paketov, organizacijo dogodkov in privabljanjem tujih gostov.

Destinacijska menedžment organizacija bo skrbela za celovito partnerstvo za sonačrtovanje, soorganiziranje, sovedenje, soupravljanje, monitoring in evalvacijo razvoja in trženja turizma na območju destinacije Maribor.

Slika 6: Upravljanje destinacije Maribor

UKREP 1: Učinkovito upravljanje destinacije Maribor, mreženje ter poslovni model sodelovanja

Aktivnost 1: Oblikovanje strokovnega strateškega telesa za turizem sestavljenega iz predstavnikov glavnih skupin turistične in s turizmom povezane ponudbe.

Aktivnost 2: Pravno-formalna vzpostavitev in aktivacija destinacijske menedžment organizacije (DMO).

Aktivnost 3: Organizacija foruma za turizem za vse ključne deležnike v destinaciji s področja kulture, športa, turističnega gospodarstva in izobraževanja. Prenos informacij in stalna promocija ter informiranje zainteresiranih javnosti o dogovorjenih ciljih, načrtih, projektih in rezultatih uresničevanja strategije.

Aktivnost 4: Spremljanje območij zgoščenosti turističnih tokov in coniranje po kriteriju neposredne koristi od turizma.

Aktivnost 5: Analiza in prenos dobrih praks iz tujine pri pripravi lastnega poslovnega modela povezovanja, upravljanja in financiranja promocije turistične destinacije. Priprava načrta priključevanja ponudnikov po fazah.

UKREP 2: Vzpostavitev sistemskega spremljanja uresničevanja turistične strategije

Aktivnost 1: Priprava načrta monitoringa z opredeljenimi indikatorji, procesom izvajanja monitoringa in načinom obravnavanja in reševanja odmikov od zastavljenih ciljev.

Aktivnost 2: Izvajanje monitoringa skozi celotno strateško obdobje.

Aktivnost 3: Evalvacija strategije in dopolnitev dokumenta po potrebi.

UKREP 3: Vzpostavitev metrike ter spremljanje učinkov turizma ter kakovosti turističnih storitev

Aktivnost 1: Opredelitev kvantitativnih kazalnikov in analiza spremljanja ekonomskih učinkov turizma v destinaciji (povprečna dnevna turistična potrošnja, pobrana turistična taksa, ...).

Aktivnost 2: Opredelitev kvalitativnih kazalnikov in analiza spremljanja kakovosti turističnih storitev v destinaciji (okoljski in družbeno-socialni učinki turizma v destinaciji, kakovost, inovativnost, avtentičnosti, zadovoljstvo, ...).

PRIORITETA 2: RAZVOJ KOMPETENC KADROV ZA DELO V TURIZMU

Kompetence predstavljajo izkazan sklop znanja, veščin, sposobnosti in tudi osebnostnih lastnosti, vrednot, motivacije, samopodobe, čustev, vzorcev razmišljanja in predstavljajo ključno komponento turistične storitve. Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje, razvoj kompetenc je nujno za konkurenčnost posameznika, podjetja, gospodarstva in destinacije.

Spremljanje svetovnih trendov in vključevanje teh vsebin v programe formalnega kot tudi neformalnega izobraževanja je nujno potrebno. Eden izmed svetovnih trendov je krepitev digitalnih tehnologij v turizmu in dvig digitalnih kompetenc v katere sodijo: spletna komunikacija in nakupovanje, podatkovna pismenost, big data in analitika, ustvarjanje spletne vsebine, podatkovna in sistemska varnost, rešitve za rezervacije in prodajo ipd.

Kaj želimo doseči:

- Kakovostno izobražen in usposobljen kader (dvig kompetenc kadrov za delo v turizmu).
- Dvig digitalnih kompetenc.
- Spodbujanje povezovanja šolstva s turističnim gospodarstvom.
- Promocija poklicev v turizmu na lokalni ravni s pomočjo ambasadorjev.
- Redna delovna srečevanja za standardizacijo partnerskega sodelovanja med ponudniki kulturnih vsebin in turističnim sektorjem.
- Zadržati usposobljen kader v destinaciji in motivirati mlade za delo v turizmu in gostinstvu.

UKREP 1: Promocija poklicev v gostinstvu in turizmu

Aktivnost 1: Ozaveščanja in promocija (kampanja) pozitivnega vpliva turizma na poslovne priložnosti lokalnega prebivalstva in dvig kakovosti življenja.

Aktivnost 2: Program in aktivnosti v sodelovanju s turističnimi ponudniki (dnevi odprtih vrat turističnih ponudnikov, predstavitev turističnih produktov in ponudbe, ...).

Aktivnost 3: Vzpostavitev programa ambasadorjev za promocijo poklicev s področja gostinstva in turizma med mladimi.

UKREP 2: Dvig kompetenc vseh deležnikov na področju turističnega gospodarstva

Aktivnost 1: Usposabljanje ponudnikov za dvig kakovosti turističnih storitev na osnovi smernic in kriterijev za butična, zelena, edinstvena doživetja z visoko dodano vrednostjo.

Aktivnost 2: Pridobivanje mehkih veščin za nadpovprečno in kakovostno izvajanje storitev na podlagi razumevanja potreb turistov – treningi, delavnice za različna področja.

Aktivnost 3: Izvajanje vodniške službe.

Aktivnost 4: Spodbujanje izobraževanj in usposabljanj za dvig kompetenc na področju digitalizacije in digitalne transformacije.

PRIORITETA 3: INFRASTRUKTURA

Za dosegajo začetnih ciljev, je potrebno razvijati osnovno oz. mestno in turistično infrastrukturo, ki predstavlja temelj in potencial za razvoj turističnih produktov in ponudbe (turistična suprastruktura). Iz vidika razvoja infrastrukture opredeljujemo tri prioriteta območja, ki jih navajamo v naložbenem načrtu: Pohorje, Drava (Lenta, mesto) in vinorodni griči.

Turistična infrastruktura je del sekundarne turistične ponudbe, ki obsega (Planina in Mihalič, 2002, 156):

- *osnovno infrastrukturo* (komunalna ureditev, cestno ali drugo prometno omrežje, električna napeljava),
- *turistično infrastrukturo* (hoteli, marine, športni objekti, zabavišča) in
- *turistično suprastrukturo* (turistični proizvodi in storitve).

Kaj želimo doseči:

- Obnovo in izgradnjo infrastrukture in vključitev v turistično ponudbo.
- Razvijati in vzpostaviti kakovostno turistično infrastrukturo.
- Sinergijsko povezovati ponudnike z namenom funkcionalne uporabe obstoječe infrastrukture za potrebe turizma.
- Izgraditi sodobno in privlačno javno mestno infrastrukturo, ki predstavlja mestno kuliso, ambient, kot potencial za razvoj integralnih turističnih produktov.
- Aktiviranje potencialov obstoječe in nove mestne, športe in rekreacijske infrastrukture v funkciji turizma 365 dni v letu.
- Revitalizacija mestnih urbanih vinogradov na mestnih gričih.
- Revitalizacija in obnova objektov kulturne dediščine (npr. obnova starega mestnega jedra, Lenta, Sinagoge, Čeligijevega stolpa, vzpostavitev centra Minoriti, Račjega dvora, ...).
- Revitalizacija in obnova zelenih in parkovnih površin mesta.
- Revitalizacija in obnova športnih in rekreacijskih objektov.
- Spodbujanje vlaganja zasebnega kapitala v turistično infrastrukturo (hoteli, športni objekti, ...).

UKREP 1: Izgradnja in obnova javne infrastrukture s potencialom za razvoj turizma

Aktivnost 1: Priprava programa vlaganj v javno infrastrukturo (s potencialom za razvoj turizma) in turistično infrastrukturo.

Aktivnost 2: Vzpostavitev tehnične infrastrukture za organizacijo dogodkov na prostem.

UKREP 2: Pridobivanje domačih in tujih investitorjev

Aktivnost 1: Pridobivanje domačih in tujih investitorjev za vlaganje v turistično infrastrukturo, spodbujanje zelenih investicij, pridobivanje mednarodnih hotelskih verig.

Aktivnost 2: Pomoč obstoječim in potencialnim turističnim ponudnikom (SPOT svetovanje, PONI, EN).

PRIORITETA 4: RAZVOJ, KAKOVOST, AVTENTIČNOST IN INOVATIVNOST TURISTIČNIH PRODUKTOV

Turistični produkti, ki jih odlikujejo lokalni karakter, kultura naroda in avtentičnost ustvarjajo dodano vrednost. Razvijali bomo vse vrste turizma, ki so opredeljeni v tem dokumentu in s tem poskrbeli za povečanje potrošnje (podaljšanje povprečne dobe bivanja in potrošnje ter krepitev produktov z višjo dodano vrednostjo).

Kaj želimo doseči:

- Vzpostavitev smernic in kriterijev za butična, zelena, edinstvena doživetja z visoko dodano vrednostjo.
- Razvoj inovativnih in avtentičnih produktov na vseh področjih oz. vrstah turizma v skladu s smernicami in kriteriji.
- Dvig kakovosti storitev.
- Oblikovanje paketov in doživetij v povezavi z dogodki.
- Širitev butičnih edinstvenih doživetij na področje kulture in športa.
- Spodbujanje razvoja nišnega turizma.
- Zvišanje porabe/potrošnje.

UKREP 1: Razvoj turističnih produktov in doživetij

Aktivnost 1: Vzpostavitev smernic in kriterijev za butična, zelena, edinstvena doživetja z visoko dodano vrednostjo.

Aktivnost 2: Spodbujanje in oblikovanje inovativnosti in kreativnosti produktov ter doživljajskih zgodb destinacije Maribor (nišni turizem).

Aktivnost 3: Nagrajevanje top inovativnih in kreativnih produktov (npr. tekmovanje).

Aktivnost 4: Razvoj vsebin za specializirana turistična vodenja (vodenje po muzejih, vodnik interpretator, kolesarski in pohodniški vodniki, Pohorje, ipd...).

UKREP 2: Maribor, mesto vrhunskih dogodkov

Aktivnost 1: Vzpostavljen letni program destinacijskih prireditev, dogodkov in festivalov z namenom enakomerne razporeditve dogodkov preko leta.

Aktivnosti 2: Določitev smernic in kriterijev za organizacijo vrhunskih dogodkov, prireditev in festivalov.

Aktivnost 3: Revitalizacija konceptov nekaterih dogodkov za doseganje najvišjih standardov. Spremljanje izvedbe dogodkov. Zbiranje podatkov o udeležencih in strateško načrtovanje nadaljnjega razvoja in promocije.

Aktivnost 4: Posodobitev dogodkov povezanih z vinogradniško tradicijo in jo približati mladim.

UKREP 3: Maribor, mesto športnih priprav in mednarodnih dogodkov | Povezovanje športa s turizmom

Aktivnost 1: Priprava elaborata športnih objektov in potencialov.

Aktivnost 2: Oblikovanje produktov in aktivnih outdoor doživetij.

Aktivnost 3: Privabljanje klubov, panožnih športnih zvez in organizatorjev športnih dogodkov.

Aktivnost 4: Razvoj rehabilitacijskega zdravstvenega turizma v povezavi z Inštitutom za šport.

UKREP 4: Maribor, mesto kulturnih zakladov | Povezovanje kulturne dediščine in sodobne umetnosti s turizmom

Aktivnost 1: Oblikovanje ponudbe in promoviranje mesta kot ciljne lokacije z izpostavljenostjo unikatno kulturno, zgodovinsko in industrijsko dediščino ter s kakovostnimi kulturnimi dogodki sodobne umetniške produkcije 365 dni v letu.

Aktivnost 2: Ureditev delovnih časov kulturnih prizorišč ob vikendih: muzeji, galerije, ...

Aktivnost 3: Oblikovanje turističnih produktov s poudarkom na vrhunski kulturni produkciji. Vključevanje kulturne dediščine v turistično ponudbo.

UKREP 5: Spodbujanje digitalnih inovativnih rešitev v turizmu.

Aktivnost 1: Spodbujanje pametnih rešitev za podjetja v povezavi z nacionalno strategijo (hoteli, agencije in restavracije).

Aktivnost 2: Izvajanje podpore zasebnikom in javnim akterjem na področju turizma pri pridobivanju sredstev za digitalizacijo trženjskih in informacijskih aktivnosti, v povezavi z nacionalno strategijo.

Aktivnost 3: Spodbujanje nadaljnega razvoja digitalizacije turistične ponudbe (pametnih atrakcije, e-tiketing, VR, AR, e-vodnik).

PRIORITETA 5: TRŽENJE IN PROMOCIJA

Izvajanje krovnega tržnega komuniciranja dogodkov, doživetij in produktov je ključno pri zagotavljanju dviga prepoznavnosti in obiska destinacije.

Obstoječi odmevni in potencialni novi dogodki, turistične točke, ki imajo unikatno zgodovinsko in kulturno vrednost ter butična doživetja predstavljajo potencial za komuniciranje turističnih vsebin destinacije Maribor.

Kaj želimo doseči:

- Pozicioniranje med mednarodno prepoznane destinacijske znamke.
- Slediti ciljem vizije.
- Spodbujanje in promocija mednarodno prepoznanih dogodkov.
- Povečanje potrošnje.
- Multiplikativni učinki turizma na gospodarstvo na splošno.
- Pridobivanje nagrad, certifikatov, članstvo v raznih združenjih.

UKREP 1: Dvig prepoznavnosti blagovne znamke turistične destinacije Maribor

Aktivnost 1: Aktivno upravljanje destinacijske znamke.

Aktivnost 2: Priprava komunikacijskega načrta in izvedba promocijskih kampanj za doseg rasti prepoznavnosti.

Aktivnost 3: Skozi motivacijske aktivnosti pritegniti široko podporo ciljnih javnosti k uporabi znamke.

Aktivnost 4: Uskladitev blagovne znamke mariborskega turizma z blagovno znamko mesta ter znamkama Pohorje in Štajerska.

Aktivnost 5: Pridobivanje nagrad, certifikatov in vključevanje v združenja (Slovenia Green, Michelin star, UNESCO, Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ...).

UKREP 2: Trženje in promocija turističnih produktov

Aktivnost 1: Priprava letnega komunikacijskega načrta (z izvedbenim načrtom po letih – na katere trge, s katerimi produkti, do katerih ciljnih skupin in s katerimi orodji) in oblikovanje učinkovitih in atraktivnih komunikacijskih kampanj.

Aktivnost 2: Priprava kriterijev in seznama pomembnih dogodkov, ki se jih komunicira in prodaja.

Aktivnost 3: Priprava koncepta in zagona programa ambasadorjev.

PRIORITETA 6: TRAJNOSTNI KONCEPT RAZVOJA TURIZMA

Trajnostni razvoj turizma je razvojna paradigma in hkrati osnova na kateri se gradi razvoj slovenskega turizma.

Kaj želimo doseči:

- Destinacija je prepoznana kot zelena, okolju in ljudem prijazna, trajnostna naravnana.
- Pridobitev destinacijskega znaka Slovenia green silver ali gold.
- Spodbujanje pridobivanja okoljskih certifikatov, vključenost ponudnikov v Zeleno shemo slovenskega turizma.
- Spodbujanje prireditve s čim manj odpadki (Zero Waste).
- Kontinuirano merjenje in monitoring CO2 emisij iz naslova turizma, v skladu z nacionalno strategijo.
- Spodbujanje mehke mobilnosti (Park and ride, kolesa, skiroji, ...).

UKREP 1: Celovita trajnostna usmeritev turizma v Mestni občini Maribor

Aktivnost 1: Spodbujanje pridobivanja okoljskih znakov za destinacijo in posamezne ponudnike (nastanitveni obrati, gostinski obrati, turistične atrakcije in turistične agencije) in vključevanje v Zeleno shemo slovenskega turizma (Slovenia Green).

Aktivnost 2: Spodbujanje deležnikov, da se priključijo mreži Zero waste (nastanitveni obrati, gostinski obrati, prireditve).

Aktivnost 3: Spodbuditi okolju prijazno poslovanje turističnih podjetij (mehka mobilnost, okolju prijazna energija in gradnja, promoviranje lokalne ponudbe in oblikovanje programov z vključevanjem drugih ponudnikov v destinaciji).

Aktivnost 4: Maribor destinacija dostopna za vse (ponudba prilagojena tako fizično kot vsebinsko za osebe: z gibalnimi ovirami, s senzoričnimi ovirami, ipd.). Z namenom zagotavljanja kakovostne uporabniške izkušnje k sodelovanju povabimo tudi društvo invalidov. Dostopnost starega mestnega jedra, dostopnost za avtobuse (parkirišče).

Aktivnost 5: Nadaljnje spodbujanje povezovanja turizma s kmetijstvom (KBZ Naše najboljše, samooskrba, ...).

6.1 Naložbeni načrt

Da bi dosegli začrtane cilje, je potrebno razvijati mestno in turistično infrastrukturo, ki predstavlja temelj za nadgradnjo turističnih produktov in ponudbe. V sklopu naložbenega načrta se opredeljujejo tri prioriteta območja: Pohorje, Drava (Lent, mesto) in vinorodni griči. Skladno s conacijo se lahko razvija tudi kakšen drugi del.

VINORODNI GRIČI

- Razvoj območja mestnih vinorodnih gričev in njihova revitalizacija.
- Umestitev turistično-kulturnega objekta v povezavi z ureditvijo arheološkega najdišča v izobraževalne in turistične namene na Piramidi in obnova kapelice sv. Marije.
- Vzpostavitev dostopa na vrh Piramide (vzpenjača).
- Ureditev rekreacijske (kolesarske in peš) in izobraževalne poti v zalednem delu in postavitev informativnoturistične infrastrukture.
- Prenova mestnega parka in območja Treh ribnikov.
- Revitalizacija objekta Račji dvor v funkcionalen objekt za razvoj kulturnih, naravovarstvenih, enoloških in mestotvornih vsebin.
- Ureditev razglednega platoja na Urbanu.

DRAVA, LENT, MESTO

- Celotna prenova Lenta - ureditev Dravske promenade z aktivacijskimi točkami.
- Ureditev in prenova Hiše Stare trte.
- Ureditev javnega potniškega in turističnega prometa na Dravi.
- Prenova mestnih trgov, ulic in stavb. Umestitev TIC-a.
- Center Rotovž z mestnim artkinom.
- Minoriti z Vojašniškim trgov, Muzej najstarejše trte.
- Obnova in gradnja športnih objektov (ogrevalne atletske dvorane v športnem parku Tabor, Langerjeve vile na območju športnega kompleksa Ljudski vrt, tribune za nogomet v športnem parku Tabor, obnova kopališča Mariborski otok).
- Ureditev Stražunskega gozda.
- Gradnja sklenjenih kolesarskih poti med vsemi MČ in KS.
- Privabljanje investitorjev za gradnjo 4* in 5* hotelov, konferenčnih dvoran.
- Izgradnja in ureditev Dravske kolesarske poti.
- Izgradnja in ureditev kolesarske poti Eurovelo 9.

POHORJE

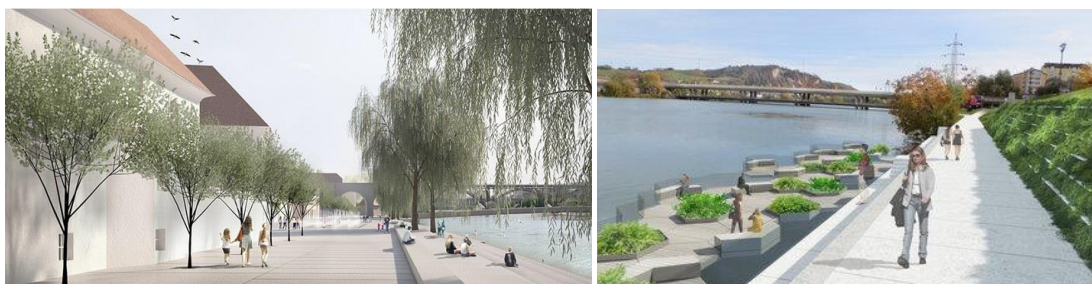
- Celovita ureditev območja ob zgornji postaji vzpenjače.
- Celovita ureditev območja ob vznožju Pohorja.
- Izgradnja infrastrukture za boljšo dostopnost do in iz Pohorja.
- Posodobitev in nadgradnja infrastrukture za smučišče in bike park.
- Obnova objektov kulturne dediščine.
- Upravljanje z nesovno dediščino.
- Upravljanje s prostorom.

URBANI VINORODNI GRIČI – PROJEKT REVITALIZACIJE

Maribor je prepoznan po svoji vinogradniški tradiciji. Zaradi vseh zgodovinskih okoliščin in primerne klime, so vinogradi ostali del mesta in so kot takšni atraktivna lokacija za prebivalce in turiste predvsem na območju Piramide in Kalvarije, ki ju povezuje Mestni park s Tremi ribniki. Območje ne predstavlja klasične kmetijske obdelovalne površine, ampak je mestotvorna kulturna in specifično kmetijska površina (arheološka in obdelovalna). Piramida Mariborčanom in Mariborčankam predstavlja močan simbol Maribora in predstavlja eno pomembnejših točk identitete mesta. Mestna občina Maribor želi v okviru celotne revitalizacije zgodovinskega mestnega jedra v povezavi z zelenimi mestnimi griči in čudovitimi razgledi na Piramidi, Mestnem vrhu in Kalvariji z urbanih mestnimi vinogradi, rekreacijskimi površinami in visokokakovostno gastronomsko ponudbo ustvariti kulturno, historično in turistično območje, katerega bogatost in privlačnost bo temeljila na zgodovinsko jasno izraženi identiteti mesta in regije.

UREDITEV NABREŽJA DRAVE – ZNAMENITEGA MARIBORSKEGA LENTA IN DRAVSKE PROMENADE

Namen ureditve nabrežij Drave je vzpostavitev Dravskega rekreacijskega obroča, zagotoviti in ponuditi prebivalcem mesta v razširjenem mestnem središču in turistom uživanje skupnih odprtih prostorov z visoko zgodovinsko vrednostjo in izjemnimi naravnimi danostmi. Cilj projekta je torej oblikovanje prostorov, ki bodo ta obrečni prostor okrepili kot osrednji prostor mesta, oblikovali urbano hrbtnico mesta – urbano os (v obliki obroča gibanja, obroča sprehajanja, kolesarjenja, rolkanja itd.), ki v novih razvojnih ciljih Mestne občine Maribor predstavlja ključni moment, strnjevanja grajenega okolja in povezovanje z reko ločenih mestnih predelov ter vključevanja neposrednega naravnega okolja.

Namen ureditve plovnosti na reki Dravi v Mariboru je vzpostavitev vseh upravnih ter tehničnih ureditev, ki bodo omogočale javni potniški promet na ožjem območju mesta Maribor ter ureditev prehodov elektrarn in jezov za potrebe turističnih in rekreativnih uporabnikov reke Drave.

Umestitve novega kulturnega središča Minoriti (= samostan, cerkev, zunanji avditorij, Sodni stolp, 3 babe ...) z ambientalnimi prizorišči, arheološko razstavo, raznovrstno kulturno ponudbo, umetniško produkcijo, muzejsko razstavo, restavracijo, skupnostnimi dogodki.

POHORJE

Pohorje je priljubljena izletniška točka domačinov in obiskovalcev. Naš cilj je razširiti ponudbo na različnih področjih ter urediti območje od vznožja Pohorja do vrha Pohorja in ob zgornji postaji vzpenjače. Izboljšati želimo dostopnost do in iz Pohorja, posodobiti in nadgraditi infrastrukturo za smučarje, bike park ter urediti območje za športno-rekreacijske površine in sprostitvev. Vzpostavljeno je Partnerstvo za Pohorje, cilj katerega je **povezovanje v skupno destinacijo Pohorje** ter razvoj potrebne infrastrukture za razvoj turizma, varovanje narave ter dvig kakovosti življenja prebivalcem.

6.2 Proračun in financiranje

Turizem v Mestni občini Maribor se financira iz sredstev občinskega in državnega proračuna, EU skladov, z donacijami in sponzorstvi ter turističnega gospodarstva.

1) **Financiranje Mestne občine Maribor skladno z odloki**

2) **Turistična taksa**

Sistemski vir financiranja turizma v Mestni občini Maribor je turistična taksa, ki so jo dolžni zaračunavati turistični ponudniki in vplačevati na račun Mestne občine Maribor. Višina turistične takse je opredeljena z Odlokom o turistični in promocijski taksi v Mestni občini Maribor (MUV št. 15/18, 7/19).

Pobrana turistična taksa za Mestno občino Maribor (vir: www.ttaksa.si):

- 2019: 640.849,80 EUR
- 2020: 247.806,57 EUR

3) **Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Slovenska turistična organizacija**

Financiranje v skladu z nacionalno strategijo.

4) **Mednarodni, Evropski razpisi**

Sodelovanje na mednarodnih razpisih (EU) s ciljem pridobivanja sredstev za sofinanciranje razvojnih projektov turizma v destinaciji.

5) **Sponzorstva in donacije**

Iskanje in sodelovanje s sponzorji in donatorji.

6) **Tržni prihodki**

ZTM izvaja tržno dejavnost skladno z odlokom o ustanovitvi.

7) **Model financiranja deležnikov s priključevanjem po fazah**

Vzpostavitev poslovnega modela sodelovanja in povezovanja gospodarstva po vzoru turističnih regij iz tujine predstavlja nov vir financiranja za promocijo turizma s strani gospodarskih subjektov ter je usklajeno s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2022-2028, ki opredeljuje uvedbo prispevka namenjenega spodbujanju razvoja turizma in turistične infrastrukture, ki ga prispevajo turistične in s turizmom povezane organizacije. Analiza in prenos dobrih praks iz tujine pri pripravi lastnega poslovnega modela povezovanja, upravljanja in financiranja promocije turistične destinacije. Priprava načrta priključevanja ponudnikov po fazah.

7 PRILOGE

PRILOGA 1: AKCIJSKI NAČRT

Akcijski načrt vključuje aktivnosti, nosilce in partnerje posameznih aktivnosti ter časovno opredelitev izvajanja aktivnosti po šestih strateških področjih razvoja:

1. Upravljanje in organiziranost destinacije (povezovanje, sinergija, partnerstvo)
2. Razvoj kompetenc kadrov za delov v turizmu
3. Infrastruktura
4. Razvoj, kakovost, avtentičnost in inovativnost turističnih produktov
5. Trženje in promocija
6. Trajnostni koncept razvoja turizma

Ocena stroškov in viri financiranja se opredelijo s pripravo letnih načrtov izvajanja aktivnosti.

PRIORITETA 1: UPRAVLJANJE IN ORGANIZIRANOST DESTINACIJE (POVEZOVANJE, SINERGIJA, PARTNERSTVO)

PRIORITETA 1 UKREP 1	Učinkovito upravljanje destinacije Maribor, mreženje ter poslovni model sodelovanja																													
	Leto		2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 1	Oblikovanje strokovnega strateškega telesa za turizem sestavljenega iz predstavnikov zasebnih in javnih turističnih ponudnikov v destinaciji.																													
<i>NOSILEC</i>	ZTM v sodelovanju z MOM		OCENA STROŠKOV												Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	RRA Podravje - Maribor, Šport Maribor, turistična agencija, predstavniki ključnih turističnih ponudnikov, subjekt za trženje in upravljanje s kulturo in kulturno infrastrukturo.		VIRI FINANCIRANJA												Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Sprejet sklep župana o delovanju strokovnega strateškega telesa za turizem.																													

PRIORITETA 1 UKREP 1	Učinkovito upravljanje destinacije Maribor, mreženje ter poslovni model sodelovanja																													
	Leto		2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 2	Pravno-formalna vzpostavitev in aktivacija destinacijske menedžment organizacije (DMO).																													
<i>NOSILEC</i>	Nosilec je ZTM.		OCENA STROŠKOV												Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/		VIRI FINANCIRANJA												<ul style="list-style-type: none"> Prvo leto ZTM-MOM. V skladu z novo Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2022 – 2028. Participativni model financiranja deležnikov, vključenih v DMO. 															
<i>KAZALNIKI</i>	Pravna ureditev statusa ZTM v vlogi DMO - sklep župana.																													

	Pripravljen načrt za delovanje DMO (finančno in kadrovsko).	
--	---	--

PRIORITETA 1 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Organizacija foruma za turizem za vse ključne deležnike v destinaciji s področja kulture, športa, turističnega gospodarstva in izobraževanja. Prenos informacij in stalna promocija ter informiranje zainteresiranih javnosti o dogovorjenih ciljih, načrtih, projektih in rezultatih uresničevanja strategije.																								
NOSILEC	ZTM	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																			
PARTNERJI	RRA Podravje - Maribor, MOM	VIRI FINANCIRANJA				Organizacija prvega dogodka ZTM-MOM.																			
KAZALNIKI	Število izvedenih forumov	<i>OPOMBE: 2022 (1x) – poglobljena predstavitev strategije ; 2x na leto naprej (feb/mar, okt/nov)</i>																							

PRIORITETA 1 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Spremljanje območij zgoščenosti turističnih tokov in coniranje po kriteriju neposredne koristi od turizma.																								
NOSILEC	ZTM	OCENA STROŠKOV				Do 3.000 EUR za prvo leto 2022, za naslednja leta po planu.																			
PARTNERJI	RRA Podravje - Maribor	VIRI FINANCIRANJA				ZTM-MOM, RRA Podravje - Maribor (MOM)																			
KAZALNIKI	Izdelan model in načrt spremljanja zgoščenosti turističnih tokov in coniranje.	<i>OPOMBE: Do konca leta 2022 (model spremljanja in kriteriji). 2023 -> izvajanje.</i>																							

PRIORITETA 1 UKREP 1	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 5	Analiza in prenos dobrih praks iz tujine pri pripravi lastnega poslovnega modela povezovanja, upravljanja in financiranja promocije turistične destinacije. Priprava načrta priključevanja ponudnikov po fazah.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM in RRA Podravje - Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								V skladu z novo Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2022 – 2028. Participacija deležnikov.															
<i>KAZALNIKI</i>	Vzpostavljen model z načrtom priključevanja ponudnikov po fazah	/																							

PRIORITETA 1 UKREP 2	Vzpostavitev sistemskega spremljanja uresničevanja turistične strategije																												
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 1	Priprava načrta monitoringa z opredeljenimi indikatorji, procesom izvajanja monitoringa in načinom obravnavanja in reševanja odmikov od zastavljenih ciljev.																												
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z RRA Podravje - Maribor in partnerji v DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM																			
<i>KAZALNIKI</i>	Pripravljen načrt monitoringa																												

PRIORITETA 1 UKREP 2	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
	Aktivnost 2	Izvajanje monitoringa skozi celotno strateško obdobje.																											
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z RRA Podravje - Maribor in partnerji v DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM																			
<i>KAZALNIKI</i>	Izdelano letno poročilo o izvajanju strategije																												

PRIORITETA 1 UKREP 2	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Evalvacija strategije in dopolnitev dokumenta po potrebi.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z RRA Podravje - Maribor in partnerji v DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM															
<i>KAZALNIKI</i>	Pripravljen dokument evalvacija strategije																								

PRIORITETA 1 UKREP 3	Vzpostavitev metrike ter spremljanje učinkov turizma ter kakovosti turističnih storitev																									
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027				
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Opredelitev kvantitativnih kazalnikov in analiza spremljanja ekonomskih učinkov turizma v destinaciji (povprečna dnevna turistična potrošnja, pobrana turistična taksa, ...).																									
<i>NOSILEC</i>	ZTM		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z RRA Podravje - Maribor		VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Opredeljeni kazalniki, analiza/poročilo		OPOMBE: 2022: načrt izvajanja; 2023 -> izvajanje																							

PRIORITETA 1 UKREP 3	Vzpostavitev metrike ter spremljanje učinkov turizma ter kakovosti turističnih storitev																									
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027				
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 2	Opredelitev kvalitativnih kazalnikov in analiza spremljanja kakovosti turističnih storitev v destinaciji (okoljski in družbeno-socialni učinki turizma v destinaciji, kakovost, inovativnost, avtentičnosti, zadovoljstvo, ...).																									
<i>NOSILEC</i>	ZTM		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z RRA Podravje - Maribor		VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Opredeljeni kazalniki, analiza/poročilo		OPOMBE: 2022: načrt izvajanja; 2023 -> izvajanje																							

PRIORITETA 2: RAZVOJ KOMPETENC KADROV ZA DELO V TURIZMU

PRIORITETA 2 UKREP 1	Promocija poklicev v gostinstvu in turizmu																											
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
Aktivnost 1	Ozaveščanje in promocija (kampanja) pozitivnega vpliva turizma na poslovne priložnosti lokalnega prebivalstva in na dvig kakovosti življenja.																											
<i>NOSILEC</i>	ZTM		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																	
<i>PARTNERJI</i>	Povezovanje z izobraževalnimi institucijami in Zavod RS za zaposlovanje Območna enota Maribor, RRA (SPOT, PONI, ...)		VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, javni razpisi																	
<i>KAZALNIKI</i>	Število izvedenih aktivnosti		OPOMBE: 2022: načrt; 2023: izvajanje																									

PRIORITETA 2 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	1	3	4			
	Aktivnost 2	Program in aktivnosti v sodelovanju s turističnimi ponudniki (dnevi odprtih vrat turističnih ponudnikov, predstavitev turističnih produktov in ponudbe, ...).																										
<i>NOSILEC</i>	ZTM in RRA Podravje - Maribor		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																	
<i>PARTNERJI</i>	Turistično gospodarstvo, povezovanje z izobraževalnimi institucijami, Štajerska gospodarska zbornica ŠGZ, Območna Obrtno -Podjetniška zbornica Maribor		VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, javni razpisi																	
<i>KAZALNIKI</i>	Št. dni odprtih vrat, št. sodelujočih ponudnikov																											

PRIORITETA 2 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Vzpostavitev programa ambasadorjev za promocijo poklicev s področja gostinstva in turizma med mladimi.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM in partnerji v DMO	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	Izobraževalne institucije, Zavod RS za zaposlovanje Območna enota Maribor	VIRI FINANCIRANJA								Prijava na razpise.															
<i>KAZALNIKI</i>	Število aktivnosti z ambasadorji	<i>OPOMBE: 2022; povezljivost v času kariernega sejma</i>																							

PRIORITETA 2 UKREP 2	Dvig kompetenc vseh deležnikov na področju turističnega gospodarstva																								
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Aktivnost 1	Usposabljanje ponudnikov za dvig kakovosti turističnih storitev na osnovi smernic in kriterijev za butična, zelena, edinstvena doživetja z visoko dodano vrednostjo.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	RRA Podravje - Maribor (SPOT točka, PONI), Povezovanje z izobraževalnimi institucijami, Štajerska gospodarska zbornica ŠGZ, Območna Obrtno - Podjetniška zbornica Maribor	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM in javni razpisi Participacija deležnikov															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. izvedenih usposabljanj, dvig kakovosti storitev, inovativnost																								

PRIORITETA 2 UKREP 2	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		Kvartal				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 2	Pridobivanje mehkih veščin za nadpovprečno in kakovostno izvajanje storitev na podlagi razumevanja potreb turistov – treningi, delavnice za različna področja.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	Povezovanje z izobraževalnimi institucijami	VIRI FINANCIRANJA				ZTM-MOM in javni razpisi Participacija deležnikov																			
<i>KAZALNIKI</i>	Št. izvedenih usposabljanj, dvig kakovosti izvajanja storitev					<i>OPOMBE: Časovna opredelitev - Odvisno od razpisa.</i>																			

PRIORITETA 2 UKREP 2	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		Kvartal				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Izvajanje vodniške službe.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV				Do 10.000 EUR																			
<i>PARTNERJI</i>	Izobraževalne ustanove	VIRI FINANCIRANJA				ZTM-MOM, javni razpisi																			
<i>KAZALNIKI</i>	Število novih in aktivnih vodnikov																								

PRIORITETA 2 UKREP 2	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027					
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Aktivnost 4	Spodbujanje izobraževanj in usposabljanj za dvig kompetenc na področju digitalizacije in digitalne transformacije.																										
NOSILEC	ZTM in RRA Podravje - Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																	
PARTNERJI	Povezovanje z izobraževalnimi ustanovami	VIRI FINANCIRANJA								Javni razpisi																	
KAZALNIKI	Št. izobraževanj s področja digitalizacije, dvig kompetenc, Št. udeležencev																										

PRIORITETA 3: INFRASTRUKTURA

PRIORITETA 3 UKREP 1	Izgradnja in obnova javne infrastrukture s potencialom za razvoj turizma																											
	Leto		2022				2023				2024				2025				2026				2027					
	Kvartal		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Aktivnost 1	Priprava programa vlaganj v javno infrastrukturo s potencialom za razvoj turizma in turistično infrastrukturo.																											
NOSILEC	MOM		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno																	
PARTNERJI	RRA Podravje - Maribor, ZTM		VIRI FINANCIRANJA								Proračun, javni razpisi, turistična taksa, donatorska sredstva, javno-zasebna partnerstva																	
KAZALNIKI	Realizacija v skladu s programom vlaganj																											

PRIORITETA 3 UKREP 1	Leto		2022				2023				2024				2025				2026				2027					
	Kvartal		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
	Aktivnost 2	Vzpostavitev tehnične infrastrukture za organizacijo dogodkov na prostem.																										
NOSILEC	MOM (pristojni uradi)		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																	
PARTNERJI	/		VIRI FINANCIRANJA								V okviru projektov prenove.																	
KAZALNIKI	Število prizorišč z urejeno tehnično infrastrukturo		*Časovna opredelitev: V okviru obnove/izgradnje posameznih predelov mesta (trgi, Lent, ...).																									

PRIORITETA 3 UKREP 2	Pridobivanje domačih in tujih investitorjev																									
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027				
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Pridobivanje domačih in tujih investitorjev za vlaganje v turistično infrastrukturo, spodbujanje zelenih investicij, pridobivanje mednarodnih hotelskih verig.																									
<i>NOSILEC</i>	MOM, RRA Podravje - Maribor		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	SPIRIT		VIRI FINANCIRANJA								Sredstva investitorjev, javni razpisi, proračun															
<i>KAZALNIKI</i>	Število pridobljenih domačih in tujih investitorjev																									

PRIORITETA 3 UKREP 2																										
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027				
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 2	Pomoč obstoječim in potencialnim turističnim ponudnikom (SPOT svetovanje, PONI, EN).																									
<i>NOSILEC</i>	MOM, RRA Podravje - Maribor		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/		VIRI FINANCIRANJA								Sredstva investitorjev, javni razpisi,															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. oseb, ki smo jim svetovali																									

PRIORITETA 4: RAZVOJ, KAKOVOST, AVTENTIČNOST IN INOVATIVNOST TURISTIČNIH PRODUKTOV

PRIORITETA 4 UKREP 1	Razvoj turističnih produktov in doživetij																												
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 1	Vzpostavitev smernic in kriterijev za butična, zelena, edinstvena doživetja z visoko dodano vrednostjo.																												
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	Partnerji DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM																			
<i>KAZALNIKI</i>	Izdelane smernice/priporočila za lokalne ponudnike																												

PRIORITETA 4 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
	Aktivnost 2	Spodbujanje in oblikovanje inovativnosti in kreativnosti produktov ter doživljajskih zgodb destinacije Maribor (nišni turizem).																											
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	Turistično gospodarstvo	VIRI FINANCIRANJA								2022: ZTM-MOM																			
<i>KAZALNIKI</i>	Št. inovativnih / kreativnih produktov	Opombe: 2022 – izvedba delavnic; 2023 – priprava doživetja																											

PRIORITETA 4 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Nagrajevanje top inovativnih in kreativnih produktov (npr. tekmovanje).																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								10.000 EUR letno															
<i>PARTNERJI</i>	Turistično gospodarstvo, STO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, razpisi STO															
<i>KAZALNIKI</i>	Nagrajeni inovativni / kreativni produkti																								

PRIORITETA 4 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Razvoj vsebin za specializirana turistična vodenja (vodenje po muzejih, vodnik interpretator, kolesarski in pohodniški vodniki, Pohorje, ipd...).																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM in RRA Podravje - Maribor	OCENA STROŠKOV								10.000 EUR vsako leto.															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								Razpisi (STO, LAS), ZTM-MOM															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. izobraženi specializiranih turističnih vodnikov	Opombe: 2022																							

PRIORITETA 4 UKREP 2	Maribor, mesto vrhunskih dogodkov																																
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027											
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4							
Aktivnost 1	Vzpostaviti letni program destinacijskih prireditev, dogodkov in festivalov z namenom enakomerne razporeditve dogodkov preko leta.																																
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																											
<i>PARTNERJI</i>	Člani DMO	VIRI FINANCIRANJA				Ni opredeljeno.																											
<i>KAZALNIKI</i>	Letni program prireditev, dogodkov in festivalov v destinaciji Maribor	Opombe: 2022 za 2023, Se pripravlja program																															

PRIORITETA 4 UKREP 2																																	
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027											
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4							
Aktivnost 2	Določitev smernic, kriterijev in promocijskega gradiva za organizacijo vrhunskih dogodkov, prireditev in festivalov.																																
<i>NOSILEC</i>	MOM	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																											
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z DMO	VIRI FINANCIRANJA				Ni opredeljeno.																											
<i>KAZALNIKI</i>	Pripravljene smernice, promocijsko gradivo	Opombe: 2023																															

PRIORITETA 4 UKREP 2	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Novelacija odloka o rabi javnih površin.																								
<i>NOSILEC</i>	MOM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju z DMO	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Noveliran odlok	Opombe: 2022																							

PRIORITETA 4 UKREP 2	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Revitalizacija konceptov nekaterih dogodkov za doseganje najvišjih standardov.																								
<i>NOSILEC</i>	Nosilci obstoječih večjih dogodkov (npr. Festival Lent, Martinovanje, Operna noč, ...)	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. revitaliziranih dogodkov, št. udeležencev, višja dodana vrednost																								

PRIORITETA 4 UKREP 2	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 5	Posodobitev dogodkov povezanih z vinogradniško tradicijo (najstarejša trta, urbani vinogradi, ...).																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM v sodelovanju z MOM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno															
<i>PARTNERJI</i>	vinogradniki, društvo vinogradnikov Maribor, Muzej najstarejše trte, ...	VIRI FINANCIRANJA								MOM, ZTM-MOM															
<i>KAZALNIKI</i>	Število obiskovalcev na prireditvah, število vključenih mladih na prireditvah, število dogodkov, dosežena medijska publiciteta, dvig prihodkov ponudnikov, ki so vključeni																								

PRIORITETA 4 UKREP 3	Maribor, mesto športa in mednarodnih dogodkov Povezovanje športa s turizmom																								
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Izdelava smernic in promocijskega gradiva za organizatorje športnih dogodkov.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	MOM, Šport Maribor, člani DMO	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Novelirano promocijsko gradivo																								

PRIORITETA 4 UKREP 3	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Aktivnost 2	Oblikovanje tematskih produktov in aktivnih outdoor doživetij.																							
<i>NOSILEC</i>	ZTM, RRA Podravje - Maribor, Šport Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	DMO	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. produktov in doživetij, vsaj 1 edinstveno športno/outdoor doživetje																								

PRIORITETA 4 UKREP 3	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Privabljanje klubov, panožnih športnih zvez in organizatorjev športnih dogodkov.																								
<i>NOSILEC</i>	Šport Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	Člani DMO	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Število dogodkov																								

PRIORITETA 4 UKREP 3	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Oblikovanje programa za razvoj rehabilitacijskega zdravstvenega turizma v povezavi z Inštitutom za šport.																								
<i>NOSILEC</i>	Šport Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	Člani DMO	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Oblikovan program in promocijske aktivnosti																								

PRIORITETA 4 UKREP 4	Maribor, mesto kulturnih zakladov Povezovanje kulturne dediščine s turizmom																								
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Oblikovanje ponudbe in promocija mesta kot ciljne lokacije z izpostavljenimi unikatno kulturno, zgodovinsko in industrijsko dediščino 365 dni v letu.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM, Urad za kulturo MOM	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju s partnerji DMO s področja kulture	VIRI FINANCIRANJA				Ni opredeljeno.																			
<i>KAZALNIKI</i>	Št. obiskovalcev, 5* produkt,	Opombe: 2022 -> celotno obdobje																							

PRIORITETA 4 UKREP 4	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Aktivnost 2	Prilagoditev delovnih časov kulturnih ustanov turističnega povpraševanja: muzeji, galerije, ...																							
<i>NOSILEC</i>	MOM in ponudniki s področja kulture	OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																			
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju s partnerji DMO s področja kulture	VIRI FINANCIRANJA				Ni opredeljeno.																			
<i>KAZALNIKI</i>	Št. odprtih ustanov med vikendi in v nizki sezoni	Opombe: 2023																							

PRIORITETA 4 UKREP 5	Spodbujanje digitalnih inovativnih rešitev v turizmu																											
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
Aktivnost 1	Aktivnosti za spodbujanje pametnih rešitev za podjetja v povezavi z nacionalno strategijo (hoteli, agencije in restavracije).																											
<i>NOSILEC</i>	ZTM in RRA Podravje - Maribor		OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																					
<i>PARTNERJI</i>	/		VIRI FINANCIRANJA				Javni razpisi																					
<i>KAZALNIKI</i>	Stopnja digitalizacije																											

PRIORITETA 4 UKREP 5	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
	Aktivnost 2	Izvajanje podpore zasebnikom in javnim akterjem na področju turizma pri pridobivanju sredstev za digitalizacijo trženjskih in informacijskih aktivnosti, v povezavi z nacionalno strategijo.																										
<i>NOSILEC</i>	ZTM, RRA Podravje - Maribor		OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																					
<i>PARTNERJI</i>	/		VIRI FINANCIRANJA				Javni razpisi																					
<i>KAZALNIKI</i>	Število svetovanj																											

PRIORITETA 4 UKREP 5	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 3	Spodbujanje nadaljnega razvoja digitalizacije turistične ponudbe (pametnih atrakcije, e-tiketing, VR, AR, e-vodnik).																												
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV												Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA												Javni razpisi															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. digitaliziranih produktov																												

PRIORITETA 5: TRŽENJE IN PROMOCIJA

PRIORITETA 5 UKREP 1	Dvig prepoznavnosti blagovne znamke turistične destinacije Maribor																								
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Aktivno upravljanje destinacijske znamke.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno															
<i>PARTNERJI</i>	DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, ponudniki															
<i>KAZALNIKI</i>	Dvig prepoznavnosti																								

PRIORITETA 5 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 2	Priprava komunikacijskega načrta in izvedba promocijskih kampanj za doseg rasti prepoznavnosti.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM															
<i>KAZALNIKI</i>	Letni komunikacijski načrt	2022 – 2023, (letni komunikacijski načrt)																							

PRIORITETA 5 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Skozi motivacijske aktivnosti pritegniti široko podporo ciljnih javnosti k uporabi znamke.																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM															
<i>KAZALNIKI</i>	Št. ponudnikov, ki vključijo logotip na svojo spletno stran, dvig prepoznavnosti																								

PRIORITETA 5 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Uskladitev blagovne znamke mariborskega turizma z blagovno znamko mesta in znamkama Pohorja ter Štajerske.																								
<i>NOSILEC</i>	MOM, ZTM, RRA Podravje - Maribor	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Usklajena blagovna znamka																								

PRIORITETA 5 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 5	Pridobivanje nagrad, certifikatov in vključevanje v združenja (Slovenia Green, Michelin star, UNESCO, Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ...).																								
<i>NOSILEC</i>	MOM, ZTM, RRA, in partnerji DMMO	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno															
<i>PARTNERJI</i>	/	VIRI FINANCIRANJA								Ni opredeljeno.															
<i>KAZALNIKI</i>	Usklajena blagovna znamka																								

PRIORITETA 5 UKREP 2	Trženje in promocija turističnih produktov																											
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
		Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Aktivnost 1	Priprava letnega komunikacijskega načrta (z izvedbenim načrtom po letih – na katere trge, s katerimi produkti, do katerih ciljnih skupin in s katerimi orodji) in oblikovanje učinkovitih in atraktivnih komunikacijskih kampanj.																											
NOSILEC	ZTM		OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																					
PARTNERJI	Člani DMO		VIRI FINANCIRANJA				ZTM-MOM																					
KAZALNIKI	Izdelan letni načrt		Opombe: 2022 za 2023, 2024 in 2024 za 2025, 2026																									

PRIORITETA 5 UKREP 2	Leto																											
	Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027						
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
Aktivnost 2	Priprava kriterijev in seznama pomembnih dogodkov, ki se jih komunicira in trži.																											
NOSILEC	MOM, ZTM, partnerji DMO		OCENA STROŠKOV				Ni opredeljeno.																					
PARTNERJI	/		VIRI FINANCIRANJA				Ni opredeljeno.																					
KAZALNIKI	Vzpostavljeni kriteriji,																											

PRIORITETA 5 UKREP 2	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027							
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Aktivnost 3	Priprava koncepta in zagona programa ambasadorjev.																												
<i>NOSILEC</i>	ZTM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno																			
<i>PARTNERJI</i>		VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, razpisi																			
<i>KAZALNIKI</i>		Opombe: 2022 – načrt; 2023 – izvedba																											

PRIORITETA 6: TRAJNOSTNI KONCEPT RAZVOJA TURIZMA

PRIORITETA 6 UKREP 1	Dvig prepoznavnosti blagovne znamke turistične destinacije Maribor																								
	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 1	Spodbujanje pridobivanja okoljskih znakov za destinacijo in posamezne ponudnike (nastanitveni obrati, gostinski obrati, turistične atrakcije in turistične agencije) in vključevanje v Zeleno shemo slovenskega turizma (Slovenia Green).																								
<i>NOSILEC</i>	ZTM		OCENA STROŠKOV								10.000 EUR														
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju s partnerji DMO		VIRI FINANCIRANJA								ZTM-MOM, razpisi														
<i>KAZALNIKI</i>	Število ponudnikov z zelenim znakom, število ponudnikov na izobraževalnih delavnicah, pridobitev znaka Green destination Gold za Maribor																								

PRIORITETA 6 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Aktivnost 2	Spodbujanje deležnikov, da se priključijo mreži Zero waste (nastanitveni obrati, gostinski obrati, prireditve).																							
<i>NOSILEC</i>	ZTM		OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.														
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju s partnerji DMO		VIRI FINANCIRANJA								Ponudniki sami – sodelovanje pri razpisih ali iz svojih lastnih sredstev														
<i>KAZALNIKI</i>	Število prireditev vključenih v mrežo Zero waste, število nastanitvenih obratov in gostinskih ponudnikov vključenih v mrežo Zero waste																								

PRIORITETA 6 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 3	Spodbuditi okolju prijazno poslovanje turističnih podjetij (mehka mobilnost, okolju prijazna energija in gradnja, promoviranje lokalne ponudbe in oblikovanje programov z vključevanjem drugih ponudnikov v destinaciji).																								
<i>NOSILEC</i>	DMO	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>		VIRI FINANCIRANJA								Razpisi															
<i>KAZALNIKI</i>	Nižji ogljični odtis v MOM																								

PRIORITETA 6 UKREP 1	Leto	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
	Kvartal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 4	Maribor destinacija dostopna za vse (ponudba prilagojena tako fizično kot vsebinsko za osebe: z gibalnimi ovirami, s senzoričnimi ovirami, ipd.). Dostopnost starega mestnega jedra, dostopnost za avtobuse (parkirišče).																								
<i>NOSILEC</i>	MOM	OCENA STROŠKOV								Ni opredeljeno.															
<i>PARTNERJI</i>	V sodelovanju s partnerji DMO	VIRI FINANCIRANJA								ZTM, razpisi															
<i>KAZALNIKI</i>	Izdelava turistične brošure za turiste s posebnimi potrebami, število izvedenih turističnih vodenj za osebe s posebnimi potrebami, število udeležencev ma vodenjih za osebe s posebnimi potrebami																								

PRIORITETA 6 UKREP 1	Leto Kvartal	2022				2023				2024				2025				2026				2027			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Aktivnost 5	Nadaljnje spodbujanje povezovanja turizma s kmetijstvom (KBZ, samooskrba, ...).																								
NOSILEC	ZTM	OCENA STROŠKOV								50.000 EUR															
PARTNERJI	V sodelovanju s partnerji DMO in Kmetijsko gozdarskim zavodom Maribor	VIRI FINANCIRANJA								Razpisi															
KAZALNIKI	Število novih ponudnikov v kolektivni blagovni znamki Naše najboljše	Opombe: 2022 – načrt; 2023 – izvedba																							